

Fides

70. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 08/2007 Katolskt stiftsblad

**Katolisen
kirkko-opin
vahvistus**

s. 6

**Apostolinen
kirje
*Summorum
Pontificum***

s. 12

**Sisar
Simplicitas
— rakkaudesta
Suomeen**

s. 16

**Kumppaneina
saarnaamisessa**

s. 14

Moninaisuutta ykseydessä

Tämä kesä on ollut kirkollisesti poikkeuksellisen mielenkiintoista aikaa. Kesäkuun lopulla ilmestyi pyhän isän Kiinan katolilaisille osoittama kirje, jossa paavi pyrki luomaan edellytyksiä tuon maan kirkon kehitykselle.

Heinäkuun 7. päivänä julkaistiin puolestaan pyhän isän apostolinen kirje *Summorum Pontificum*, jonka olennainen viesti on se, että nyky-

messua edeltänyt ns. vanha tai tridentiininen messu on edelleenkin täysin hyväksyttävä, pyhyyteen vievä jumalanpalvelusmuoto. Itse asiassa paavi määritteli, että se yhdessä nykymessun kanssa muodostaa yhden ainoan roomalaisen riituksen kaksi eri käytäntöä: uusi on tavallinen, vanha erityinen. Syyskuun 14. päivästä alkaen vanhaa messua voi viettää jokainen tämän riituksen pappi, joka siihen pystyy.

Heinäkuun 10. päivänä Uskonopin kongregaatio vahvasti viiteen kysymykseen vastaten kirkon klassisen opetuksen katolisen kirkon olemuksesta ja toisti katolisen opin siitä, mitä todelliseen "kirkollisuuteen" kuuluu: apostolinen suksessio ja pappeuden sakramentti. Asiakirja on herättänyt paljon tunteellisiakin puheenvuoroja, mutta varsinkin joissakin ortodoksisissa sisarkirkoissa sen on katsottu olevan tärkeä avaus totuudellisen ekuumeenisen vuoropuhelun edistämiseksi.

Voimme olla hyvin kiitollisia paavi Benedictukselle kaikista yllä mainituista asiakirjoista. Niissä ja niiden avulla hän osoittaa aitoa pastoraalista huolenpitoa monia eri ryhmiä kohtaan mutta erityisesti koko Kristuksen kirkkoa kohtaan. Rohkeasti ja rehellisesti, kuitenkin vaila pienintäkään ylpeyttä, hän haluaa tuoda yhä paremmin ilmi sen, mikä todella on katolista. Hän puolustaa kirkon ykseyttä samalla kuitenkin tunnustaen kaikki ne eri ilmaisutavat, joiden kautta tämä ykseys voi toteutua.

Mainitut asiakirjat ovat samalla esimerkki siitä, ettei kirkon uskoa ja elämää voi eikä sitä saa jakaa voimakkaasti kirkolliskokousta edeltäneeseen (prekonsiliaariseen) ja sen jälkeiseen (postkonsiliaariseen) aikaan. Ne osoittavat ennemminkin, että kirkon todellisuus on katkeamaton jatkumo Kristuksen ajoista alkaen. Tämän tunnustamiseen pyhä isämme on meitä puheissaan jo useamman kerran kannustanut.

M. Tervaportti

Fides

Seuraava lehti

9/2007

Deadline

17.8.

Ilmestyy

31.8.

Vuoden 2007 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
1	29.12.2006	12.1.
2	19.1.	2.2.
3	9.2.	23.2.
4	2.3.	16.3.
5	30.3.	13.4.
6	20.4.	ma 7.5.
7	18.5.	1.6.
8	20.7.	3.8.
9	17.8.	31.8.
10	7.9.	21.9.
11	28.9.	12.10.
12	19.10.	2.11.
13	9.11.	23.11.
14	30.11.	14.12.

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko
Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

DOKUMENTTI

6 Vastauksia joihinkin kysymyksiin, joita on esitetty tietyistä

kirkkoon liittyvistä opinkohdista

12 Apostolinen kirje

Summorum Pontificum

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

6 Kolumni: Kirkon syntymä

10 Pyhän Henrikin juhla

Köyliön Kirkkokarilla

12 Paavin kirjeen aihe Kiinan katolilaisille:

Kirkon elämän normalisointi

13 *Summorum Pontificum*

— Mistä oikein on kysymys?

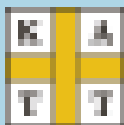
14 Kumppaneina saarnaamisessa

AJASSA

16 Sisar Simplicitas -rakkaudesta Suomeen

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 09-6129470. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: I-print Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

3.8.2007

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 09-6129470. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Kardinaalit matkalla konklaaviin paavi Johannes Paavali II:n kuoltua huhtikuussa 2005.

Paavinvaalissa palataan vanhaan käytäntöön

Paavi **Benedictus XVI** on allekirjoittanut 11.6. omasta aloitteestaan (*motu proprio*) annetun apostolisen kirjeen, jossa hän muuttaa joitakin Rooman paavin valinnan säädöksiä. Olennaista muutoksissa on se, että mikäli paavin valinta pitkittyy, kaksi edellisessä äänestyksessä eniten ääniä saanutta kardinaalia saa käyttää vain passiivista ääntä (*vox passiva*) ja äänestys siitä lähtien tapahtuu vain heidän välillään. Paaviksi valitsemista jatketaan vuorokauden mittaisen rukouksen, harkinnan ja keskustelun jälkeen

aina niin kauan, kuin 2/3-määräenemmistö saadaan aikaiseksi (ääniä täytyy olla enemmän kuin tasan 2/3).

Paavi Johannes Paavali II oli vuonna 1996 tehnyt mahdolliseksi sen, että määräenemmistö voitaisiin kardinaalien niin sopiessa muuttaa yksinkertaiseksi enemmistöksi.

Paavinvaalin ensimmäisenä päivänä voi olla yksi äänestyskierros (kaksi äänestystä), seuraavina päivinä kaksi äänestyskierrosta, yksi aamu- ja toinen iltapäivisin. Näin ollen jokaisena kokonaisuutena päivänä on

neljä äänestystä. Seitsemän äänestyskierroksen jälkeen pidetään keskustelutauko, joka voi kestää jopa vuorokauden ja jonka aikana kardinaalidiakonien vanhin pitää lyhyen hengellisen mietiskelyn. Äänestystä jatketaan jälleen seitsemän aamu- ja iltapäivän verran, ja mikäli sittenkään ei ratkaisua ole saatu, pidetään tauko, jonka aikana kardinaalipappien vanhin pitää lyhyen hengellisen mietiskelyn. Tämän jälkeen sama seitsemän äänestyskierroksen jakso toistuu, ja tarpeen tullen sen päätteeksi kardi-

naalipiispojen vanhin pitää mietiskelyn.

Paavi Benedictuksen tekemä muutos kohdistuu nyt tämän mietiskelyn jälkeiseen valinnan tapaan. Hänen säätämäänsä ei siinä tilanteessa siis ole mahdollista valita paavia ilman 2/3-määräenemmistöä.

Paavinvaalin säädökset muilta osin ovat samat kuin paavi Johannes Paavalin apostolisessa konstituutiossa *Universi Dominici gregis*.

KATT/VIS

Vanhamuotoisen liturgian vietto vapautuu

Paavi **Benedictus XVI** on päättänyt vapauttaa Vatikaanin II kirkolliskokouksen aikaisen ja satoja vuosia siihen asti yksinomaan vietetyn ns. tridentinisen liturgian käytön katolisen kirkon latinalaisessa riituksessa. Omasta aloitteestaan (*motu proprio*) kirjoittamassaan apostolisessa kirjeessä *Summorum Pontificum* pyhä isä vahvistaa, ettei kirkko koskaan, toisin kuin joskus on väitetty, ole kieltänyt tämän ns. vanhan messun viettämistä ja että sen käyttö rinnan nykykirkon tavan-

omaisen liturgian kanssa ja sen lisänä voi vain vahvistaa liturgian vieton pyhää luonetta.

Yksi riitus, kaksi käytäntöä

Paavin apostolinen kirje pitää kiinni periaatteesta, että on olemassa vain yksi roomalainen riitus mutta että nyt siinä on kaksi virallisesti hyväksyttyä käytäntöä (*usus*), nykyään pääasiassa käytetty, kirkolliskokouksen jälkeen muodostettu ns. uusi

messu (alun perin paavi Paavali VI:n vahvistama ja julkaisema), jota voi viettää myös kansankielellä, sekä siihen asti käytetty messu (pyhän Pius V:n säädöksellä käyttöön otettu, viimeksi autuaan paavi Johannes XXIII:n vahvistama *Missale Romanum* vuodelta 1962).

Apostolista kirjettä seurasi myös paavin piispile osoittama henkilökohtainen kirje, jossa hän perustelee päätöstään vapauttaa vanhamuotoisen liturgian viettäminen. Motu proprio säädökset astuvat voimaan

tämän vuoden syyskuun 14. päivänä, joka on pyhän ristin ylentämisen juhla.

Motu proprio keskeisenä säädöksenä on sen oikeuden toteaminen, että jokainen roomalaisen riituksen pappi, joka pystyy viettämään vanhamuotoisen messun, voi näin tehdä yksityisesti ja että uskovat voivat tuohon messuun osallistua. Mitään erillistä lupaa ei enää tarvita.

Seurakuntien pitäisi vastaavasti tarjota vanhamuotoiseen liturgiaan kiintyneille uskovoille julkisia messuja

Paulusåret 2008-2009 öppnades

I slutet av juni förkunnade helige fadern öppnandet av ett speciellt jubelår som ägnas till aposteln Paulus.

”Även idag har Kristus behov av apostlar som är beredda att offra sig själva, av vittnen och martyrer som Petrus och Paulus” sa påven **Benedikt XVI** i sin predikan vid öppnandet av Paulusåret i basilikan San Paolo fuori le mura. ”Apostlarna var inte rädda för svårigheter och förföljelse, de förkunnade evangeliet och de hängav sig helt åt Kristus. Och det är särskilt deras personliga engagemang som idag står som en lektion för varje kristen. Kyrkan blir trovärdig och effektiv bara när de som tillhör den är villiga, att med det egna livet betala för sin trohet mot Kristus, detta i varje situation”, sa påven.

Och så var det dags för det högtidliga ögonblicket när Benedikt XVI öppnade Paulusåret:

”Jag är glad att officiellt förkunna att vi till aposteln Paulus ägnar ett speciellt jubelår, från den 28 juni 2008 till den 29 juni 2009 i samband med tvätusenårsminnet av hans födelse som av historikerna anses vara mellan det sjunde och tionde året efter Kristi födelse.”

Påven slutade med att be alla troende att vara apostlar och verka för enhet och samförstånd mellan alla kristna.

KATT/RV

KATT/VIS

Motu proprio s. 12-13.

Oppi kirkosta vahvistettiin

Uskonopin kongregaatio on vahvistanut kirkon perinteisen opetuksen katolisen kirkon olemuksesta uudessa, heinäkuun alussa julkaisussa asiakirjassa. Siihen sisältyy toisaalta sen toteaminen, että Kristuksen kirkko on todellisesti olemassa

tässä maailmassa nimenomaan katolisessa kirkossa, ja toisaalta termin "kirkko" täsmällinen määrittely.

KATT/VIS

Asiakirja kokonaisuudessaan s. 6-7.

Paavi kirjoitti Kiinan katolilaisille

Paavi **Benedictus XVI** on vedonnut pitkään odotetussa kirjeessään Kiinan katolilaisille maan kirkon jakautumisen päättymisen ja kirkon vapauden puolesta. Kiinan viranomaiset ovat kuitenkin poistaneet paavin kirjeen kiinalaisilta verkkosivuilta ja muistuttaneet, ettei suhteiden paranemista voi tapahtua, ennen kuin Pyhä istuin katsaisee suhteet Taiwanin kanssa.

Kirjeen myötä annettiin ymmärtää, että valtaosa, muttei aivan kaikki, myös

Kiinan valtion kontrollissa olevan Patrioottisen yhdistyksen piispoista on saanut paavin hyväksynnän.

Samalla kuitenkin maanalaisen, Roomalle uskollisen kirkon vastainen toiminta on jatkunut, viimeksi heinäkuun lopussa kerrottiin neljän maanalaisen kirkon papin joutuneen pidätetyiksi, koska he eivät ole suostuneet liittymään patrioottiseen yhdistykseen.

KATT/VIS/Kath.net

Lisätietoa s. 11.

Kristittyjen tilanne Irakissa huononee jatkuvasti

Pappi ja kolme diakonia tapettiin kesäkuun alussa.

Aseistettu islamistiryhmä tappoi sunnuntaina 3.6. kylmäverisesti liturgian jälkeen kirkosta poistumassa olleen kaldealaiskatolisen papin, isä Ragheed Gannin ja tämän kolme avustajaa irakilaisessa Mosulin kaupungissa. Samaan aikaan muualla Irakissa oli kidnapattuna ainakin yksi kaldealaispappi, joka sittemmin on vapautettu, ja yksi nunnaluostari on tuhattu.

Pappien ja muiden kristittyjen kidnappaukset ovat Irakissa yleisiä ja piispojakin on pahoinpidelty. Tilanteen seurauksena esimerkiksi pääkaupungista Bagdadista on maan pohjoisosiin paennut jo kymmeniä tuhansia kristittyjä. Joukkopaon odotetaan jatkuvan ja kasvavan entisestään.

Katoliset uutistoimistot

ja avustusjärjestöt kertovat jatkuvasti uusista vaaratilanteista Irakissa ja välittävät lähinnä Irakissa asuvien kristittyjen pyyntöjä rukouksista ja kansainvälisen yhteisön väliintulosta, jonka avulla väkivaltaisuuDET ja kristittyjen vainot ehkä saataisiin loppumaan.

Isä Ganni toimi pappisvihkimyksensä jälkeen jonkun aikaa ennen Irakiin siirtymistään Södertäljen seurakunnassa Ruotsissa. Sen vuoksi myös Södertäljen Pyhän Johanneksen seurakunnassa järjestettiin muistomessu isä Gannin ja hänen kolmen avustajansa murhan johdosta. Messussa oli läsnä myös apostolinen nuntius Pohjoismaissa, arkipiispa **Giovanni Tonucci**.

KATT/VIS/AsiaNews.it

Dehoniaaniryhmä perustettiin Tampereella

Tampereelle on syntynyt dehoniaaniryhmä. 10.6. sunnuntain messussa ryhmän ensimmäiset jäsenet antoivat maallikkositoumuksen kolmeksi vuodeksi.

Jäseniä on neljä: Leila Hämeensaari, Tarja ja Kari Kemppinen ja Sinikka Meurman, joka toimii ryhmän yhdyshenkilönä. Ryhmän hengellisenä ohjaajana toimii isä Rafal Czernia SCJ.

KATT

Nimitysuutinen

Paavi **Benedictus XVI** on ylentänyt isä **Tuomo T. Vimparin** nuntiatuurisihteerin asemaan. Hän toimii Pyhän istuimen diplomaattipalvelussa tämänhetkisenä asemapaikkanaan Ukraina.

KATT

Syster Catharina Broomé OP har dött

Den bekanta svenska dominikansystemen Catharina Broomé OP har dött. Här följer Stockholms stifts meddelande gällande hennes bortgång:

"Stockholms Katolska Stift vill uttrycka sin stora sorg över att Syster Catharina Broomé OP har avlidit den 17 juli kl. 20.30 på Magnoliagårdens sjukhem. Syster Catharina föddes den 15 september 1923 och blev dominikansyster för 60 år sedan. Vi vill uttrycka vår tacksamhet mot syster Catharina för allt hon är gjort för stödjandet katolska livet i stiftet."

KATT/Katolskakyrkan.se

Jeesuksen pyhän sydämen papit viettävät Suomessa toimimisensa 100-vuotisjuhlaa 18.-19.8.2007

La 18.8.2007 Hiippakuntajuhla Stella Mariksessa
Su 19.8.2007 klo 10 messu Pyhän Marian kirkossa
Messun jälkeen vastaanotto Englantilaisella koululla
To 23.8.2007 klo 18.00 isä Ryszard Miś SCJ esitelmöi
Pyhän Henrikin seurakuntasalissa SCJ-veljeskunnan
100-vuotisesta läsnäolosta Suomessa

SYDÄMELLISESTI TERVETULOA!

Pyhiinvaellus Santiago de Compostelaan

Jyväskylän Pyhän Olavin Seurakunta järjestää matkan La Corunan kautta Santiago de Compostelaan. 17.10.-21./22.10. (lyhyempi versio), 17.10.-23./24.10. (pitempi versio = varsinainen ohjelma + retki Noiaan). Osallistujilta edellytetään omatoimisuutta ja hyvää fyysistä kuntoa. Ohjelmassa on kaksi päivää kävelymatkaa Santiagoon. Palumatalla Suomeen tutustutaan omatoimisesti Barcelonaan. Lento Barcelonasta Helsinkiin yön aikana. Hinta, n. 400 euroa, sisältää lennot ja yöpymiset. Paikkoja on rajoitetusti. Ilmoittautumiset ja lisätietoja: Pawel Wierchowicki, Pawie@nic.fi. Tervetuloa!

Herran kirkastuminen (6.8.)

Emmehän me, silloin kun saatoimme teidän tietoonne Herramme Jeesuksen Kristuksen voiman ja tulemisen, olleet lähteneet seuraamaan mitään ovelasti sepitettyjä taruja, vaan olimme omin silmin saaneet nähdä hänen jumalallisen suuruutensa. Hän sai Jumalalta, Isältä, kunnian ja kirkkauden, kun hänelle kantautui Ylhäisimmän Kirkkauden ääni:

Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt.

Tämän äänen me itse kuulimme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella. Siksi me voimme entistä lujemmin luottaa profeetalliseen sanaan. Ja hyvin teette tekin, jos kiinnitätte katseenne siihen kuin pimeässä loistavaan lamppuun, kunnes päivä sarastaa ja kointähti syttyy teidän sydämessänne.

2. Piet. 1:16-19

Raffaello: Herran kirkastuminen

Oi Maria, hellyyden lähde, auta minua kärsimykseni tuskissa. E4

Kraft för dagen

Herre, jag överlämnar mig helt i dina händer.

Gör med mig vad du vill. Du har skapat mig för dig.

Jag vill inte mer tänka på mig själv, jag vill följa dig.

Vad vill du att jag skall göra? Gå din egen vägen med mig.

Vad du än kräver vill jag göra.

Jag offerar mina önsknigar, mina nöjen, mina svagheter, mina planer, mina åsikter, allt som håller mig borta från dig och leder tillbaka till mig själv.

Gör med mig vad du vill. Jag köpslår inte om något.

Jag försöker inte i förväg få reda på vad du har för avsikter med mig.

Jag vill vara det som du vill ha mig till.

Jag vill bli allt det som du vill göra mig till.

Jag säger inte: jag vill följa dig vart du än går. Till det är jag för svag.

Men jag ger mig till dig, så att du kan leda mig vart som helst.

Jag vill följa dig i mörkret och ber bara om kraft för dagen.

John Henry kardinal Newman

Sunnuntait ja juhlapyhät

5.8. KIRKKOVUODEN 18. SUNNUNTAI (II)

1L Saarn. 1: 2, 2: 21-23

Ps. 90: 3-4, 5-6, 12-13, 14+17. Ks 1

2L Kol. 3: 1-5, 9-11

Ev. Luuk.12: 13-21

12.8. KIRKKOVUODEN 19. SUNNUNTAI (III)

1L Viis. 18: 6-9

Ps. 33: 1+12, 18-19, 20+22. Ks 12ac

2L Hepr. 11: 1-2, 8-19 tai Hepr. 11: 1-2, 8-12

Ev. Luuk. 12: 32-48 tai Luuk. 12: 35-40

Keskiviikkona 15.8. on velvoittava juhlapyhä.

15.8. ke AUTUAAN NEITSYT MARIAN TAIVAASEEN OTTAMINEN, juhlapyhä, velvoittava

1L Ilm. 11: 19a; 12: 1-6a, 10ab

Ps. 45: 10, 11-12, 16. Ks 10b

2L 1. Kor. 15: 20-26

Ev. Luuk. 1: 39-56

19.8. KIRKKOVUODEN 20. SUNNUNTAI (IV)

1L Jer. 38: 4-6, 8-10

Ps. 40: 2, 3, 4, 18. Ks 14b

2L Hepr. 12: 1-4

Ev. Luuk. 12: 49-53

26.8. KIRKKOVUODEN 21. SUNNUNTAI (I)

1L Jes. 66: 18-21

Ps. 117: 1, 2. Ks Mark. 16: 15

2L Hepr. 12: 5-7, 11-13

Ev. Luuk. 13: 22-30

Keräys Pyhän maan hyväksi.

2.9. KIRKKOVUODEN 22. SUNNUNTAI (II)

1L Sir. 3: 17-18, 20, 28-29

Ps. 68: 4-5ac, 6-7ab, 10-11. Ks 11b

2L Hepr. 12: 18-19, 22-24a

Ev. Luuk. 14: 1, 7-14

Rukouksen apostolaatti

Elokuu

Rukoilemme, että kaikki ne, jotka läpikäyvät vaikeita aikoja ja koettelemuksia löytäisivät Kristuksessa valon ja tuen saavuttaakseen todellisen onnen.

Rukoilemme, että Kiinassa oleva kirkko todistaisi yhä suuremmasta sisäisestä yhtenäisyydestä ja toimivasta ja näkyvästä yhteydestä Pietarin seuraajaan.

Syyskuu

Rukoilemme, että ekumeninen kokous Romanian Sibiussa tukisi sen ykseyden kasvamista kristittyjen keskuudessa, jonka puolesta Herra rukoili viimeisellä aterialla.

Rukoilemme, että lähetystyössä olevat miehet ja naiset, jotka iloiten liittyvät Kristukseen, tietäisivät kuinka he voivat voittaa jokapäiväisen elämän vaikeudet.

Böne- apostolatet

Augusti

Vi ber att människor som drabbas av svårigheter och bekymmer leds av Kristi ljus och så får hjälp att upptäcka livets sanna glädje.

Vi ber att kyrkan i Kina bär vittne om allt större samhörighet och visar sin synliga gemenskap med den helige Petrus efterträdare.

September

Vi ber att den ekumeniska sammankomsten i Sibiu, Rumänien, verkar för att enheten bland alla kristna växer, så som Herren själv bad vid den sista nattvarden.

Vi ber att alla missionärer får hjälp att i glädje följa Kristus och kunna övervinna vardagens svårigheter.

Uskonopin kongregaatio: Vastauksia joihinkin kysymyksiin, joita on esitetty tietyistä kirkkoon liittyvistä opinkohdista

Johdanto

Vatikaanin II kirkolliskokous vaikutti dogmaattisella konstituutiolla *Lumen gentium* sekä dekreeteillä ekumeniasta (*Unitatis redintegratio*) ja idän katolisista kirkoista (*Orientalium Ecclesiarum*) ratkaisevalla tavalla katolisen ekklesiologian (opin kirkosta) uudistumiseen. Myös paavit ovat tukeneet tätä uudistumista tarjoamalla omia oivalluksiaan ja suuntaamalla käytäntöjä: Paavali VI kiertokirjeessään *Ecclesiam suam* (1964) ja Johannes Paavali II kiertokirjeessään *Ut unum sint* (1995).

Teologeille tästä on seurannut velvollisuus selittää ekklesiologian eri piirteitä entistä kirkkaammin; näin on syntynyt huomattava määrä tutkimuksia tältä alalta. Itse asiassa on käynyt ilmeiseksi, että tämä aihepiiri on mitä hedelmällisin. Silloin tällöin on kuitenkin tullut tarpeelliseksi antaa selvennyksiä täsmällisten määritelmien ja korjausten avulla. Näin on tehty esimerkiksi julistuksessa *Mysterium Ecclesiae* (1973), katolisen kirkon piispoille osoitetussa kirjeessä *Communio notio* (1992) ja julistuksessa *Dominus Iesus* (2000), jotka kaikki ovat Uskonopin kongregaation julkaisemia.

Tämän kysymyksenasettelun laajuus ja monien

siihen liittyvien teemojen tuoreus innoittavat edelleen teologista pohdiskelua. Kaikki tähän alaan liittyvät uudet tutkimukset eivät kuitenkaan ole täysin vapaita virheellisistä tulkinnoista, jotka puolestaan aiheuttavat sekaannusta ja epäilyä. Monia tällaisia tulkintoja on saatettu Uskonopin kongregaation tietoon. Ottaen huomioon yleismaailmallisuuden, joka kuuluu katoliseen oppiin kirkosta, tämä kongregaatio vastaa näihin kysymyksiin selventämällä tiettyjen, kirkon opetusviran käyttämien ekklesiologisten ilmausten autenttista merkitystä, ilmausten, jotka teologisessa keskustelussa saatetaan ymmärtää väärin.

Vastauksia kysymyksiin

Ensimmäinen kysymys: Muuttiko Vatikaanin II kirkolliskokous katolista oppia kirkosta?

Vastaus: Vatikaanin II kirkolliskokous ei muuttanut eikä aikonut muuttaa tätä oppia, paremminkin se kehitti, syvensi ja selvensi sitä.

Juuri tämän Johannes XXIII sanoi kirkolliskokouksen alussa selvällä tavalla.[1] Paavali VI vahvisti sen [2] ja sanoi vielä *Lumen gentium*-konstituution julkaise-

misen yhteydessä näin: "Ei voisi paremmin sanoa, kuin että tämä julkaisu ei todellakaan muuta mitään perinteisestä opista. Sitä, mitä Kristus tahtoi, tahdomme mekin. Mikä oli, on yhä vieläkin. Sitä, mitä kirkko on vuosisatojen saatossa opettanut, mekin opetamme. Ainoastaan se, minkä kanssa aikaisemmin vain elettiin, on nyt täsmällisesti sanottu; mikä oli epävarmaa, on nyt selvää; mitä pohdiskeltiin, mistä keskusteltiin ja joskus myös kiisteltiin, on nyt saanut selvän muotoilun." [3] Piispat toivat toistuvasti julki ja täyttivät tämän saman aikomuksen.[4]

Toinen kysymys: Mikä on sen merkitys, kun sanotaan, että Kristuksen kirkko on katolisessa kirkossa?

Vastaus: Kristus "perusti tänne maan päälle" vain yhden kirkon. Hän asetti sen "näkyväksi ja hengelliseksi yhteisöksi", [5] joka alustaan alkaen vuosisatojen läpi on aina ollut ja on aina oleva ja jossa ainoastaan on löydettävissä kaikki Kristuksen itsensä asettamat ainekset.[6] "Tämä on se ainoa Kristuksen kirkko, jonka me uskontunnustuksessa tunnustamme yhdeksi, pyhäksi, katoliseksi ja apostoliseksi. ... Tämä Kirkko, joka on perustettu ja järjestynyt tähän maailmaan yhteisök-

si, on (*subsistit*) katolisessa kirkossa, jota johtavat Pietarin seuraaja ja hänen kanssaan yhteydessä olevat piispat." [7]

Dogmaattisen konstituution *Lumen gentium* 8. kohdassa "subsistenssi" tarkoittaa tätä kestävästä historiallista jatkuvuudesta ja kaikkien niiden aineksien pysyvyyttä, jotka Kristus asetti katoliseen kirkkoon.[8] Siinä Kristuksen kirkko on konkreettisesti olemassa tässä maailmassa.

Katolisen opin mukaan on mahdollista sanoa, että Kristuksen kirkko on läsnä ja toimii sellaisissa kirkoissa ja kirkollisissa yhteisöissä, jotka eivät vielä ole täydessä yhteydessä katolisen kirkon kanssa, koska niissä on läsnä pyhityksen ja totuuden aineksia.[9] Kuitenkin sanaa "subsistit" voidaan juuri käyttää ainoastaan katolisesta kirkosta, koska se viittaa siihen ykseyden merkkiin, jonka me tunnustamme uskontunnustuksissa (Minä uskon "yhden" ... kirkon); ja tämä "yksi" kirkko on katolisessa kirkossa.[10]

Kolmas kysymys: Miksi haluttiin käyttää ilmausta "subsistit in" eikä yksinkertaisesti sanaa "est"?

Vastaus: Tämän ilmauksen käyttö ilmaisee Kristuksen kirkon täyden identtisuuden katolisen kirkon kanssa,

eikä se muuta oppia kirkosta. Ennemmin se pitää lähtökohtanaan sitä tosiasiata ja tuo entistä paremmin esille sen, että kirkon rakenteen ulkopuolella on olemassa "monia pyhityksen ja totuuden aineksia", jotka kuitenkin "Kristuksen Kirkon omina lahjoina ovat katolista ykseyttä kohti kannustavia tekijöitä". [11]

"Tästä seuraa, että näiltä erossa olevilta kirkoilta ja yhteisöiltä ei puutu merkitystä eikä painoarvoa pelastuksen salaisuudessa, vaikka me uskommekin, että niillä on puutteita. Kristuksen Henki ei todellakaan ole pidättäytynyt käyttämästä niitä pelastuksen työkaluina, joiden voima on lähtöisin katoliselle kirkolle uskotusta armon ja totuuden täyteydestä." [12]

Neljäs kysymys: Miksi Vatikaanin II kirkolliskokous käyttää termiä "kirkko" viitatessaan niihin idän kirkkoihin, jotka eivät ole täydessä yhteydessä katolisen kirkon kanssa?

Vastaus: Kirkolliskokous halusi ottaa käyttöön termin perinteisen merkityksen. "Koska näillä kirkoilla, vaikkakin ne ovat erossa, on todelliset sakramentit ja koska niillä ennen kaikkea — apostolisen sukcession johdosta — on pappeus ja eukaristia, joiden takia ne yhä

Viitteet

1 Johannes XXIII: Puhe 11.10.1962: "... Concilium... integram, non imminutam, non detortam tradere vult doctrinam Catholicam... Verumtamen in praesenti oportet ut univversa doctrina christiana, nulla parte inde detracta, his temporibus nostris ab omnibus accipiatur novo studio, mentibus serenit atque pacatis... Oportet ut, quemadmodum cuncti sinceri rei christianae, catholicae, apostolicae fautores vehementer exoptant, eadem doctrina amplius et altius cognoscatur... Oportet ut haec doctrina certa et immutabilis, cui fidele obsequium est praestandum, ea ratione pervestigetur et exponatur, quam tempora postulant nostra. Est enim aliud ipsum depositum fidei, seu veritates, quae veneranda doctrina nostra continentur, aliud modus, quo eadem enuntiantur, eodem tamen sensu eademque sententia": AAS (Acta Apostolicae Sedis) 54 [1962] 791; 792.

2 Vrt. Paavali VI: Puhe 29.9.1963: AAS 55 [1963] 847-852.

3 Paavali VI: Puhe 21.11.1964: AAS 56 [1964] 1009-1010.

4 Kirkolliskokous haluaa ilmaista Kristuksen kirkon identiteetin katolisen kirkon kanssa. Tämä selviää niistä keskusteluista, joita käytiin Unitatis redintegratio -dekreetistä. Dekreetin runko esiteltiin kirkolliskokoukselle 23.9.1964 Relatiossa (Act Syn III/II 296-344). Kristittyjen ykseyden sihteeristö vastasi 10.11.1964 ehdotuksiin, joita piispat olivat lähettäneet seuraavina kuukausina (Act Syn III/VII 11-49). Alla on siteerattu neljä tähän ensimmäiseen vastaukseen liittyvää tekstiä tästä Expensio modorumista.

A) [In Nr. I (Prooemium) Schema Decreti: Act Syn III/II 296, 3-6]

"Pag. 5, lin. 3-6: Videtur etiam Ecclesiam catholicam inter illas Communiones comprehendit, quod falsum esset. R(espondetur): Hic tantum factum, prout ab omnibus conspicitur, describendum est. Postea clare affirmatur solam Ecclesiam catholicam esse veram Ecclesiam Christi" (Act Syn III/VII 12).

B) [In Caput I in genere: Act Syn III/II 297-301]

"4 - Expressius dicatur unam solam esse veram Ecclesiam Christi; hanc esse Catholicam Apostolicam Romanam; omnes debere inquirere, ut eam cognoscant et ingrediantur ad salutem obtinendam..."

R(espondetur): In toto textu sufficienter effertur, quod postulat. Ex altera parte non est tacendum etiam

in aliis communitatibus christianis inveniri veritates revelatas et elementa ecclesialia" (Act Syn III/VII 15). Cf. also ibid pt. 5.

C) [In Caput I in genere: Act Syn III/II 296s]

"5 - Clarius dicendum esset veram Ecclesiam esse solam Ecclesiam catholicam romanam..."

R(espondetur): Textus supponit doctrinam in constitutione 'De Ecclesia' expositam, ut pag. 5, lin. 24-25 affirmatur" (Act Syn III/VII 15). Näin komissio, jonka tehtävänä oli arvioida Unitatis redintegratio -dekreettiä varten annettuja vastauksia, ilmaisi selvästi Kristuksen kirkon identiteetin katolisen kirkon kanssa sekä sen ainutkertaisuuden ja ymmärsi tämän opin perustuvan dogmaatti-

seen konstituution *Lumen gentium*.

D) [In Nr. 2 Schema Decreti: Act Syn III/II 297s]

"Pag. 6, lin. 1- 24: Clarius exprimitur unitas Ecclesiae. Non sufficit inculcare, ut in textu fit, unitatem Ecclesiae. R(espondetur): a) Ex toto textu clare apparet identificatio Ecclesiae Christi cum Ecclesia catholica, quamvis, ut oportet, efferantur elementa ecclesialia aliarum communitatum".

"Pag. 7, lin. 5: Ecclesia a successoribus Apostolorum cum Petri successore capite gubernata (cf. novum textum ad pag. 6, lin. 33-34) explicite dicitur 'unicus Dei grex' et lin. 13 'una et unica Dei Ecclesia'" (Act Syn III/VII). Nämä kaksi siteerattua ilmausta ovat Unitatis redinteg-

Kolumni

Kirkon syntymä

Syntymäpäivän vietto on tärkeä tapahtuma perheen elämässä. Se on kiittollisuuden aihe sekä jokaiselle lapselle että hänen vanhimmilleen ja läheisilleen, mutta monille toisille ihmisillekin.

Jokainen ihminen on tärkeä. Ainutlaatuisuudessaan hänellä on jotakin annettavaa maailmalle. Niinpä luodessaan ensimmäiset ihmiset Jumala oli sangen tyytyväinen ja myöhemmin vahvasti rakkautensa ihmiskuntaan, kun ylösnousemuksensa ja taivaaseenastumisensa jälkeen Herramme lähetti Pyhän Hengen maailmaan koko ihmiskunnan pyhitykseksi ja uudistukseksi. Tämä hetki oli sangen merkityksellinen. Se on kirkon syntymäpäivä. Kirkon syntymä muistuttaa meitä meidän omasta uudestisyntymästämme Jumalan perheenjäseniksi vedestä ja Pyhästä Hengestä. Korostaen, että kirkko on Kristuksen ruumis, kirkkoisä Ambrosius, joka eli neljännellä vuosisadalla, liitti kirkon syntymän salaisuuden jo aikaisempaan kohtaan nimittäin siihen hetkeen, kun sotilas lävisti Jeesuksen kyljen sanoen: ”niin kuin Eeva muovattiin nukkuvan Aatamin kyljestä, niin on kirkkokin syntynyt ristillä kuolleen Kristuksen lävistetyistä sydäimestä.”

Pyhän Hengen lähettäminen helluntaina ei ole vain hengellisen uudistusliikkeen tai muutamien uusien hengellisten yhteisöjen nimipäivä, vaan kaikkien kirkon jäsenten merkkipäivä. Silloin Herramme lähetti lupaamansa Jumalan Hengen maailmaan, jonka avulla Hän on kutsumassa Luojustaan vieraantuneet ja toisistaan jakautuneet ihmiset yhteen kirkkoon, Jumalan yhdeksi kansaksi, taivaallisen Isän perheeksi. Pyhän Hengen avulla Hän varustaa, kasvattaa ja johtaa kirkkokansaa sen pyhiinvaelluksella kohti ikuista kotimaata. Matkakaravaanissa on kaikenlaisia ihmisiä, toinen pyhempi kuin toinen, mutta kaikki saavat omista edellytyksistään lähtien Pyhän Hengen avun Kristuksen seuraamiseen ja pyhyudessa kasvamiseen. Hän opettaa meitä olemaan niin kuin Vapahtaja itse: lempeä ja nöyrä sydämeltä, mikä on kirkon jäsenten oikea tunnusmerkki. (Mt. 11:28)

Huolimatta kirkon salaisuuden syvyydestä, josta Raamattu puhuu, on käytännössä paljon erilaisia käsityksiä ja mielipiteitä kirkon olemuksesta ja missiosta. Toisinaan kirkkokäsitteet voivat olla sangen kirjavina. Jotkut pitävät alkukirkon elämää esikuvallisena ja normatiivisena. Toiset pitävät määrättyä kirkkohistorian aikakautta ihanteellisena, kuten keskiaikaa tai reformaation aikaa. Toiset taas ovat vain kiinnostuneet nykyajan kirkon kehityksestä ja pyrkivät vapauttamaan kirkkokäsityksen menneisyyden painolastista välittämättä entisaikojen arvokkaista uskonnollisista kokemuksista, opetuksista ja perinteistä. Tällöin helposti unohdetaan, että vaikka kirkko on tässä ajassa ja vaikka sillä on oma historia, se ei ole tästä maailmasta. Kirkon salaisuus on sellainen, että sen ymmärtäminen vaatii ennen kaikkea uskon. Kirkko on pyhä, mikäli sen pää on pyhä. Se on Kristuksen ruumis ja morsian. Vaikka kirkon yhteisö itse ei ole tämän kunnian arvoinen, Kristus valitsi sen morsiamekseen. Vaikka kirkon jäsenet saavuttavat vasta aikojen lopussa täydellisyytensä viisaudessa ja rakkaudessa, hyvänä paimenena Vapahtaja on tässä ajassa jatkuvasti pyhittämässä meitä.

Maailma joskus arvostelee meitä kirkon jäseniä suuresti. Todella ei ole vaikeata löytää virheitä ja puutteita seurakuntalaisista niin kuin kirkonjohtajistakin. Paremminkin kukaan muu Vapahtaja itse näki ne läheisissä ystävissään, apostoleissa ja heidän seuraajissaan. Tässä yhteydessä olisi hyvää muistuttaa itseämme ja arvostelijoitamme Vapahtajan kehotuksesta armahtavaisuuteen: se, joka on ilman syntejä, heittäköön ensimmäisen kiven (Joh.8:7). Olkaamme siis sitä heittämättä! Toisaalta näkeekö ja pitääkö maailma myös arvossa sitä hyvää, mitä on tapahtunut ja yhä tapahtuu kirkon jäsenten elämässä ja heidän kauttaan maailmassa? Tietysti oikeutettu kritiikki meidän on otettava nöyrästi vastaan ja pyrittävä parantamaan tekemäämme vääryyttä. Mutta on myös sellaista kritiikkiä, joka ei pidä paikkaansa. Tämä perustuu lähinnä ihmisen tietämättömyyteen Jumalan aikomuksista sekä luottamuksen puutteeseen Jumalan mahdollisuuksiin ja kirkon varsinaiseen tehtävään. Kun kerran ihmisen arvomaailma on kavennettu ja vesitetty, meidän kaunis kristillinen ja katolinen elämännäkemyksemme voi vaikuttaa hänestä ihmisarvon vastaiselta ja ahdasmieliseltä. Se tekee meidät naurettaviksi. Silloin voi lohduttaa meitä Jeesuksen vuorisäärnan viimeinen julistus: autuaita olette te, kun teitä minun tähteni herjataan, iloittaa, sillä palkka, jonka te taivaissa saatte, on suuri (vrt. Mt. 5:11-12).

Pikemminkin meidän on ihmeteltävä sitä, miksi Jumalalla on niin paljon kärsivällisyyttä meitä kohtaan. Ilmeisesti tämä perustuu Hänen rakkauteensa. Rakkaushan ei pakota, rakkaus on lempeä, ja kaiken se kestää. Jumala toivoo myös, että me koko sydämeltä vastaisimme Hänen rakkauteensa, tekemällä vapaasti ja mielellämme sitä, mikä Häntä miellyttää ja olemalla armahtavaisia lähimmäisiämme kohtaan niin kuin taivaallinen Isä on.

Lopuksi herää vielä kysymys, mikä olisi tullut maailmasta, jos kuluneiden kahdentuhannen vuoden aikana kirkko ei olisi ollut Jumalan rakkauden ja sovituksen sakramenttina kaikille kansoille ja vaikuttanut hapatuksen tavoin maailman kasvojen uudistukseksi? Me kristikansana saamme apostoli Paavalin kanssa olla ylpeitä siitä, että me olemme sen kirkon jäseniä, jonka Kristus on perustanut Pyhän Hengen avulla, jotta huolimatta heikkouksistamme Hänen mielensä viisaus ja sydämensä rakkaus vaikuttavat meihin ja meidän kauttamme maailmaan. Kun noudatamme sovussa ja yksinmielisesti Pyhän Hengen kehotuksia, rakennamme evankeliumin hengessä Hänen kirkkoaan tässä ajassa taivaallisen Isän kunniaksi ja kanssaihmisistemme ihmisarvoisen ja jumalallisen elämän hyväksi.

isä Frans

tänäänkin liittyvät meihin hyvin läheisin sitein”,[13] ne ansaitsevat nimen ”osakirkko tai paikalliskirkko”[14] ja niitä kutsutaan katolisten paikalliskirkkojen sisarkirkoiksi.[15]

”Juuri kussakin näistä kirkoista vietettävän Herran eukaristian kautta Jumalan kirkko rakentuu ja kasvaa.”[16] Mutta koska yhteys katoliseen kirkkoon, jonka näkyvä pää Rooman piispa ja Pietarin seuraaja on, ei ole paikalliskirkolle vain jokin ulkoinen täydennys vaan itse asiassa yksi sen olemukseen kuuluvista perustekijöistä, näiltä kunnioitettavilta kristillisiltä yhteisöiltä puuttuu paikalliskirkkoina jotakin.[17]

Koska kristittyjen kesken vallitsee kuitenkin hajaannus, ei Pietarin seuraajan ja hänen kanssaan yhteydessä olevien piispojen johtamalle kirkolle ominainen yleismaailmallisuuden täyteys toteudu täydellisesti historiassa.[18]

Viides kysymys: Miksi kirkolliskokouksen ja sen jälkeisen kirkon opetusviran tekstit eivät käytä termiä ”kirkko” silloin, kun puhutaan niistä kristillisistä yhteisöistä, jotka ovat syntyneet 1500-luvun reformaatiosta?

Vastaus: Katolisen opin mukaan näillä yhteisöillä ei

ole vihkimyksen sakramentissa apostolista suksessiota. Siksi niiltä puuttuu yksi kirkkona olemisen olennaisista aineksista. Näitä kirkollisia yhteisöjä ei katolisen opin mukaan voida kutsua ”kirkoiksi” sanan varsinaisessa merkityksessä. Ne eivät ole säilyttäneet alkuperäistä ja täydellistä eukaristian salaisuuden todellisuutta,[19] erityisesti koska niiltä puuttuu sakramentaalinen pappeus.[20]

Paavi Benedictus XVI on allekirjoittaneelle Uskonopin kongregaation kardinaaliprefektille myöntämällään vastaanotolla ratifioinut ja vahvistanut nämä vastaukset, jotka on hyväksytty kongregaation täysistunnossa, sekä määrännyt, että ne julkaistaan.

Roomassa, Uskonopin kongregaation toimistossa, kesäkuun 29. päivänä vuonna 2007, pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin juhlapyhänä.

*Kardinaali William Levada
Prefekti*

*+ Angelo Amato SDB
Silan titulaariarkkipiispa
Sihteeri*

ration kohdat 2.5 ja 3.1.

5 Vrt.V2: Lumen gentium, 8.1.

6 Vrt.V2: Unitatis redintegratio, 3.2; 3.4; 3.5; 4.6.

7 V2: Lumen gentium, 8.2.

8 Vrt. Uskonopin kongregaatio: *Mysterium Ecclesiae*, 1.1: AAS 65 [1973] 397; *Dominus Iesus*, 16.3: AAS 92 [2000-II] 757-758; Huomautus isä Leonard Boffin OFM kirjoitukseen ”Chiesa: carisma e potere”: AAS 77 [1985] 758-759.

9 Vrt. Johannes Paavali II: *Kiertokirje Ut unum sint*, 11.3: AAS 87 [1995-II] 928.

10 Vrt.V2: Lumen gentium, 8.2.

11 V2: Lumen gentium, 8.2.

12 V2: Unitatis redintegratio, 3.4.

13 V2: Unitatis redintegratio, 15.3; cf. Uskonopin kongregaatio: *Communio notio*, 17.2: AAS 85 [1993-II] 848.

14 Vrt. V2: Unitatis redintegratio, 14.1.

15 Vrt.V2: Unitatis redintegratio, 14.1; Johannes Paavali II: *Kiertokirje Ut unum sint*, 56 s.: AAS 87 [1995-II] 954 s.

16 V2: Unitatis redintegratio, 15.1.

17 Vrt. Uskonopin kongregaatio: *Communio notio*, 17.3: AAS 85 [1993-II] 849.

18 Vrt. Uskonopin kongregaatio: *Communio notio*, 17.3: AAS 85 [1993-II] 849.

19 Vrt. Uskonopin kongregaatio: *Unitatis redintegratio*, 22.3.

20 Vrt. Uskonopin kongregaatio: *Dominus Iesus*, 17.2: AAS 92 [2000-II] 758.

Vakio-ohjelma

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 9.45 missa latina (1. ja 3. su engl; 2. su ranska; 4. su esp; 5. su engl) 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe, messu 18.00; ti, to messu 7.30. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan. **Kesäkuussa, heinäkuussa ja elokuussa** ei messuja diasporassa. Ruusukko keskiviikkoisin ja adoraatio perjantaisin taas syyskuussa. Kirkkokahveja ei sunnuntaisin, vaan keski-
viikkoisin, 14.8. asti.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Kesäohjelma 3.6. alkaen: La 18.00 aattomessu; su 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit; 18.00 iltamessu. Ti, to, pe 18.00 iltamessu; ma, ke 7.30 aamumessu. Rippitilaisuus: ti, to, la 17.30-18.00 tai sopimuksen mukaan. Confessions: Tues., Thurs. and Sat. 17.30-18.00.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi tai latinaksi/Mass in English or Latin. Ma, ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.30 iltamessu. To 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä/daily Masses in Finnish generally: ma/Mon 18.00 (sisarten kappelissa/in sisters' Chapel, Kalervonkatu 6), ti/Tue 7.00, ke/Wed 18.00, to/Thu 7.00, pe/Fri 7.00, la/Sat 18.00. Seuratkaa poikkeukset kirkon ilmoitustaululta. (Please check the schedule on the information board in the church or at: olavi.catholic.fi).

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu risti.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu englanniksi/Mass in English. Ke 17.40 iltarukous, pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. su) tai 18.00 (3. ja 4. su) päämessu kirkossa, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 045-1226365. Sähköposti perhe@catholic.fi. Kotisivut perhe.catholic.fi

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to, pe 17.00 iltamessu. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

4.8. la 18.00 aattomessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
6.8. ma Herran kirkastuminen: 18.00 iltamessu
11.8. la 18.00 aattomessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
15.8. ke Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.00 iltamessu
18.8. la 18.00 iltamessu, Hiippakuntajuhla: Bussi lähtee Stella Marisiin 9.00. Juhlallinen messu Stella Marisissa 11.00, paluu 16.00.
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
25.8. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
1.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu

Pyhän Marian seurakunta

4.8. la 18.00 iltamessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu
6.8. ma Herran kirkastuminen: 18.00 iltamessu
11.8. la 18.00 iltamessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu
18.8. la hiippakuntajuhla Stella Marisissa (SCJ-papit 100 v. Suomessa), 18.00 iltamessu
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai, Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen, Pyhän Sydämen pappien 100-vuotisjuhla: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu
25.8. la 18.00 iltamessu
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu
1.9. la 18.00 iltamessu
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 18.00 iltamessu

Isä Kazimierz Lewandowski on lomalla 13.8. saakka.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 14.00 messu Eurajoella, 18.30 messu latinaksi
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 12.00 messu vietnamiksi, 18.30 Mass in English
15.8. ke klo 18.30 Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 18.30 messu
18.8. la hiippakuntajuhla Stella Marisissa
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
24.8. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa
25.8. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 14.00 messu Eurajoella, 18.30 Mass in English
1.9. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.30 messu latinaksi

DIASPORA

Ahvenanmaa: 1.9. la 10.00
Eurajoki: 5.8., 26.8. su 14.00
Pori: 24.8. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30 päämessu
12.8. kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 päämessu
15.8. ke Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen (velvoittava juhlapyhä): 18.00 messu
18.8. la hiippakuntajuhla Stella Marisissa (teemana SCJ 100 v. Suomessa), 11.00 päämessu
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 päämessu
25.8. la lauantaiurssi, 12.15 messu

26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai, kirkon vihkimisen vuosijuhla: 10.30 piispanmessu, vahvistuksen sakramentti
1.9. la 18.00 Mass in English
3.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.45 ruusukkorukous, 10.30 messu

Mass in English starts again in September. Messut diasporassa alkavat jälleen syyskuussa. Katso ohjelma kirkon ilmoitustaululta tai internetistä: <http://olavi.catholic.fi>.

Isä Robert Galla SCJ lomalla 12.8. saakka.

Erityiset juhlat/Special occasions

12.8. kiitämme Jumalaa sisar Malgorzatan SJK 50-vuotisjuhlasta ja pyydämme siunausta hänen elämäänsä. *On August 12th we thank God for the life and service of Sister Malgorzata and ask God to bless her on her 50th birthday.*

3.9. kiitämme Jumalaa SCJ-veljeskunnan 100 vuoden työstä Suomessa. *On September 3rd we thank God for the 100 years of work and service of the SCJ Congregation in Finland.*

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30 päämessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 päämessu
15.8. ke Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen (velvoittava juhlapyhä): 18.00 messu
18.8. la 7.45 lähtö hiippakuntajuhlaan Stella Marisiin
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 päämessu
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.30 päämessu
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English

DIASPORA

Hämeenlinna (Matti Alangonkatu 11): su 5.8. klo 15.00, su 2.9. klo 15.00
Lapua: la 4.8. klo 9.00, la 25.8. klo 12.00
Kokkola (Katariinankatu 3): Messun päivämäärä ilmoitetaan Kokkolan katolilaisille pari-kolme viikkoa ennen messua.
Kristiinankaupunki: Pyydä lisätietoja kirkkoheralta.
Kurikka: la 4.8. klo 18.30, la 25.8. klo 18.30
Pietarsaari: la 4.8. klo 12.00
Seinäjoke: Messun päivämäärä ilmoitetaan Seinäjoen katolilaisille pari-kolme viikkoa ennen messua.
Vaasa (Koulukatu 45, ort. kirkon seurakuntatalo): la 4.8. klo 16.00, la 25.8. klo 16.00

Isä Rafal Czernia lomalla 11.7.-10.8.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

5.8. su Herran kirkastuminen: 11.00 messu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 messu
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: **18.00** messu
23.8. to 18.00 iltamessu
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 11.00 messu ja seurakunnan kesätapahtuma
30.8. to 18.00 iltamessu
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA

Hamina (ev.-lut. seurakuntakeskus, Mannerheimintie 12): 23.9. klo 11.00
Lahti (ort. kirkko): 1.9. klo 16.00
Lappeenranta (ort. kirkko): 16.9. klo 12.00
Sunila (seurakuntatalo, Valliniemenkatu 20): 9.9. klo 16.00

Uskonnonopetus

Lahti (ort. kirkon tiloissa): 1.9. klo 14-16
Kouvola: 8.9. klo 11-13, messu klo 13.00

Huom! Syyskuusta lähtien kuukauden toisena sunnuntaina vietetään pyhä messu myös Sunilan seurakuntatalossa klo 16.00 (Valliniemenkatu 20).

Pyhän Ursulan seurakunnan kesätapahtuma Kouvolassa 26.8.

alkaa klo 11.00 messulla, jonka jälkeen: hauskaa yhdessäoloa, ohjelmaa aikuisille sekä lapsille (mm. säkkihypyä, tikanheittoa ja karaokea). Ruokaa ja juomaa tarjoillaan pientä korvausta vastaan (tapahtuma loppuu illalla).

Kesätapahtuma on samalla uskonnon opetuksen osallistuvien ensimmäinen kokoontuminen. Heidät siunataan messussa. Tervetuloa!

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

- 5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
7.8. ti 12.00 messu Ylivieskassa, 18.00 katekeesi aikuisille Oulussa
9.8. to 18.00 katekeesi aikuisille
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Rovaniemellä
14.8. ti 18.00 katekeesi aikuisille
15.8. ke Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen (velvoittava juhlapyhä): 17.00 messu
16.8. to 18.00 katekeesi aikuisille
19.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
21.8. ti 18.00 katekeesi aikuisille
23.8. to 18.00 katekeesi aikuisille
26.8. su kirkkovuoden 21. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
28.8. ti 18.00 katekeesi aikuisille
30.8. to 18.00 katekeesi aikuisille
2.9. su kirkkovuoden 22. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa

DIASPORA

- Tornio: 5.8., 19.8. ja 2.9. klo 17.00
Raahes: 26.8. klo 17.00
Rovaniemi: 12.8. ja 9.9. klo 17.30
Ylivieska (Toivolantie 5 A 8): 7.8. klo 12.00

Katekeesi aikuisille 7.8.-25.9. tiistaisin ja torstaisin klo 18.00. Kaikki ovat tervetulleita!

Neokatekumenaatin katekeesit

Kurssi pidetään katolisen kirkon kirkkosalissa, Oulussa Liisantiellä 2. Kurssi on avoinna kaikille, sekä uskovaisille tai ei, jotka etsivät totuutta Kristuksesta.

Neokatekumenaatti on entisen paavin määritelmän mukaan katolisen kasvatuksen tie, joka sopii nykyaikaan ja -yhteiskuntaan. Sen kautta herätetään ja elävöitetään tänään kristinuskomme niin, että maistetaan Jumalan rakkautta jokapäiväisessä elämässä. Kristus todella etsii meitä: tulkaa kuuntelemaan!

- 07.08.2007 klo. 18.00: 1. päivä: Kurssin esittely, sokeiden evankeliumi.
09.08.2007 klo. 18.00: 2. päivä: Evankelioinnin pastoraalityö. Uskon merkit.
14.08.2007 klo. 18.00: 3. päivä: Desakralisaatio. Kristinuskon merkityksen katoaminen. Uskon kriisi.
16.08.2007 klo. 18.00: 4. päivä: Kirkon lähetystehtävä.
21.08.2007 klo. 18.00: 5. päivä: Kuka Jumala on sinun mielestäsi?
23.08.2007 klo. 18.00: 6. päivä: Kuka minä olen?
28.08.2007 klo. 18.00: 7. päivä: Kerigma (ensimmäinen osa).
30.08.2007 klo. 18.00: 8. päivä: Kerigma (toinen osa).
04.09.2007 klo. 18.00: 9. päivä: Kysely ja katekeesi parannuksen sakramentista.
06.09.2007 klo. 18.00: 10. päivä: Parannuksen liturgian vietto.
11.09.2007 klo. 18.00: 11. päivä: Kokemuksien jakaminen.
13.09.2007 klo. 18.00: 12. päivä: Kerigma kirjoituksissa: Abraham.
18.09.2007 klo. 18.00: 13. päivä: Kerigma kirjoituksissa: Eksodus.
20.09.2007 klo. 18.00: 14. päivä: Kysely Jumalan Sanasta.
25.09.2007 klo. 18.00: 15. päivä: Jumalan Sanan vietto ja Raamatun toimitus.
28-30.09.2007 Päätösretretti.

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Fax 09-5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi. Avoinna arkisin 10-16.

KESKUKSET

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892. Sähköposti stellamaris@elisanet.fi. Messut sunnuntaisin klo 10.00 ja keskiviikkoisin klo 16.00. Muina päivinä messu on klo 7.30.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi.

Studium Catholicumin remontti on alkanut. Kirjasto ja kappeli ovat kiinni. Avaamisesta ilmoitetaan loppuvuodesta.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritas.fi

TAPAHTUMIA

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous (klo 17.00-17.30) ja vesper (17.30-17.45) maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

KIRJALLISUUSPIIRI UUDESSA PAIKASSA. Kirjallisuuspiiri aloittaa jälleen hilpeät istuntonsa, mutta Studiumin remontin johdosta uudessa osoitteessa. Se uusi osoite on Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, Henrikin kirkon ja pappilan välistä johtavat portaavat alas. Aika on entinen, 18.30 ja syksyn kirjat ja illat seuraavat:

- 10.9. Dostojevski: Rikos ja rangaistus
9.10. Schmitt: Pilatuksen evankeliumi
5.11. Agnon: Kun väärä oikaistaan
3.12. Unamuno: Pyhän miehen uhri

Kaikki kiinnostuneet, sekä entiset että nykyiset, tervetuloa!

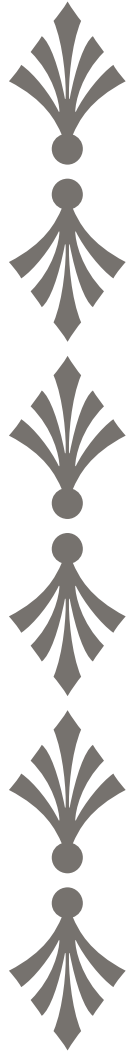
Maallikkofransiskaanit OFS

Kuukausittainen kokouksemme on avoin kaikille kiinnostuneille, joilla on hyvä tahto. Kokouspaikka pyhän Marian seurakuntasali, Mäntytyie 2, 00270 HELSINKI. Kokouspäivä: keskiviikko. Aika: kello 17-19. Jokaisen kokouksen alussa on liturgisen vuoden mukainen fransiskaanin hetkirukous ja yhteisön info. Ilta päättyy rukouksiin. *Unkarin pyhän Elisabethin (s. 1207), maallikkofransiskaanien taivaallisen suojelijan, 800-vuotisjuhlavuosi.*

Syksyn ensimmäinen kokousilta 12.9.2007.

Rakkauden lähetyssisaret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 09-3403795. Messu perjantaisin klo 18.

Muistakaa ilmoittautua hiippakuntajuhlaan, jota vietetään Stella Marisissa lauantaina 18.8.

Kiitos!

Kiitämme kaikkia, jotka ovat ystävällisesti auttaneet meitä eri tavoin kirkkokahvien ja monien tilaisuuksien kahvitarjoilun järjestämisessä seurakuntasalissa.

We thank everybody, who has kindly helped us with church-coffee in different occasions in the parish-hall.

Salud & Marja-Leena

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle 31.8.-23.9. on toimitettava viimeistään 17.8. mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeästä aineistosta kopio itselläsi!

Pyhän Henrikin juhla Köyliön Kirkkokarilla

Isä Tri Nguyenin saarna 17.6.2007

PAULA SEPONEN

Rakkaat sisaret ja veljet
Kristuksessa!

Jo vuodesta 1955 lähtien, pyhän Henrikin jäännösten siirtämisen aikoihin, siis kesäkuun puolivälissä, olemme tehneet vuosittain pyhiinvaellusmatkan Köyliöön, tänne Kirkkokarille. Tämä on siis uudella ajalla 52. kerta, kun vaellamme yhdessä tälle pyhälle paikalle, jossa perimätiedon mukaan piispa Henrik kärsi marttyyrikuoleman. Ennen kuin hän sai surmansa Köyliönjärven jäällä, lähellä tätä pientä karia, jolla olemme nyt koolla viettämässä hänen muistoaan, hän ehti järjestellä kirkollista elämää Suomessa vain vajaan vuoden. Itse asiassa olen iloinen siitä, että sain kävellä pyhän Henrikin tiellä pienen ryhmän kanssa jo perjantaista lähtien. Tämä jokavuotinen Köyliön pyhiinvaellus, pyhän Henrikin jäljille käveleminen, vei taas meidät tekniikan ajan ihmiset yksinkertaiseen, ruumiin- ja luonnonläheiseen matkailuun. Aikaan, jolloin ei ollut koneiden jyskytystä eikä liikenteen kovaa melua. Ei kiirettä eikä vauhtia, vaan suomalainen rauhas ympäristö. Pyhän Henrikin tie on tarjonnut meille kävelijöille paitsi Varsinais-Suomen ja Sa-

takunnan kulttuuria ja luontoa, korpimaisemaa rikkaine antimineen, myös ruumiin rasittumista ja samalla sielun virvoitusta. Saimme hiljentyä Jumalan edessä ja mietiskellä kaikkea rauhassa, kesätuulen suhinaa myöten. Kävelimme juuri kesäisellä lenkkipolulla ohi upeiden maisemien ja sykkähtävien yksityiskohdien. Kuulemmehan Jumalan äänen ja julistuksen kaikuvan luomakunnan puheessa, riippumatta siitä mitä uskontoa tunnustamme. Pyhä Tuomas Akvinolainen on opettanut, että luonnon tutkiminen voi olla hyvä tie, joka vie ihmisen uskoon ja Jumalan luo. Suomen kesäluonto kutsuu meitä jatkuvasti ylistämään Jumalaa, kiittämään Häntä, vaikkapa sydämeistä kumpuavalla huokaavalla rukouksella. Ja mitä sopivin tapaa ylistää ja kiittää Jumalaa on eukaristian viettäminen kuten nyt, sillä kreikkalainen sana "eukharistein" tarkoittaa juuri kiitollisuutta ja kiittämistä.

Niinpä ensiksi kiitämme Jumalaa siitä, että saamme yhdessä viettää pyhää messua täällä pyhän Henrikin kuolinpaikalla. Tulemme tänne joka vuosi kiittämään Jumalaa pyhän Henrikin ja viime kädessä kaikkien esi-isi-

emme osoittamasta uskosta. Ainoa todellinen aarteemme on oma uskomme, se usko, jota tunnustivat piispa Henrik, piispa Hemming, piispa Maunu Tavast ja monet esisiemme sukupolvet. Tulemme tänne myös ammentamaan tästä uskosta uutta rohkeutta. Juuri tällä paikalla haluamme muistella uskomme menneisyyttä ja samalla myös katsella uskomme tulevaisuuteen. Täällä seisomme paikalla, josta käsin usko on tuottanut runsaasti hedelmää satojen vuosien ajan, jo yli 850 vuotta. Usko on Jumalan lahja, suurimpana elämän lahjan jälkeen, mutta se on annettu meille myös toisten välityksellä. Piispat ovat välittäneet sen apostoleilta saatuna puhtaana ja täytynä, papit ovat saarnanneet sitä, vanhemmat ja katekeetit ovat jakaneet sen lapsille, pyhät ja autuaat ovat eläneet sen sankarillisesti todeksi, marttyyrit ovat antaneet henkensä sen puolesta. Me olemme uskossa perillisiä, siksi saamme "korjata toisten satoa", kuten Jeesus sanoo päivän evankeliumissa: "Vainio on jo vaalennut, vilja on kypsä korjattavaksi. Minä olen lähettänyt teidät korjamaan satoa" (Joh. 4:35,38). Me voimme erityisesti kor-

jata pyhän Henrikin satoa, hänen, joka tämänpäiväisen liturgian mukaan "omalla marttyyrikuolemallaan laski perustan Kristuksen kirkolle Suomessa" (3. eukaristinen rukous). Katolinen kirkko muodostaa nykyään täällä Suomessa vielä hajaannuksessa olevan kirkon. Vaikka hiippakunnan seitsemässä laajassa seurakunnassa katolilaiset elävät diasporassa, me saamme oikeutetusti iloita siitä, että tunnustamme sitä samaa uskoa, jota pyhä Henrik julisti, sitä samaa uskoa, jota ilmentävät keskiajan kivikirkot. Vietämme samoja sakramenteja, joita hänkin vietti. Meidän hiippakunnallamme on edelleen ne samat siteet Roomaan ja paaviin, joita hänkin piti yllä eläessään. Näin pyhän Henrikin lähetystyön ja marttyyrikuoleman kautta meidät on liitetty elävänä paikalliskirkkoon koko maailmanlaajuisen kirkon ykseyteen. Suomi ei ollut siis jollakin tavalla kristinuskon vaatimatonta "reuna-alue", vaan se on liitetty suoraan kolmiyhdyksen Jumalan pelastuksen todellisuuteen, jonka Kristuksen kirkko välittää ja josta se itse on merkki. Me saamme nyt iloita satoa kylväneen vaivannäöstä: "Niinpä kansa

Suomen maan, iloitse, kun kerran katoliseks' armoasaan, sun teki Sana Herran" (*Ramus virens*). Tässä on se sato, jota Henrik kylvi, ja josta me tänään iloitsemme. Niinpä kiitäkäämme Jumalaa siitä jalosta uskosta, jonka pyhä Henrik toi tänne, ja samalla kantakaamme tätä armoa eteenpäin tässä maassa yhä tänäkin päivänä!

"Pyhyiden kutsun seuraaminen on mahdollista."

Rakkaat sisaret ja veljet! Vaikka tiedämme pyhän Henrikin elämästä vähän, siinä on kuitenkin jotakin muistamisen arvoista. Hän oli Suomen rohkea evankelioija. Kristuksen lähetyksensä uskollisena hän lähti vaaroja uhmaten kohti tuntematonta pohjoista kastaakseen kaikki ihmiset ja opettaakseen heitä noudattamaan Kristuksen armon ja rakkauden käskyä. Hän ei tullut tänne turistimatkalle siihen kuuluvine mukavuuksineen. Hän oli elänyt omaa uskonelämäänsä

syvällisesti ja halusi jakaa sitä muiden kanssa. Tällä uskon jakamisen matkalla hän sai surmansa Köyliönjärvellä ja samalla iankaikkisen, katoamattoman palkinnon taivaassa. Näin Henrikin marttyyrikuoleman kautta toteutuivat vuoropsalmin sanat: ”Jotka itkien menevät kylvämään vakkaansa kantaen, ne riemuiten palaavat kotiin” – taivaan kotiin – ”lyhteet sylissä” (Ps. 126:6). Kristuksen, Hyvän Paimenen, lailla Henrik todisti pappina ja piispana olevansa sellainen hyvä paimen, joka ”pane henkensä alttiiksi lampaiden puolesta” (Joh. 10:11). Hänestä tuli entistä selvemmin Kristuksen itsensä kaltainen aina julmaa kuolemaa myöten. Näin Jumalan työ saattoi jatkua ja saada täyttymyksensä myös Henrikin, jonka murheellisen ja epäinhimillisenkin poismenon kautta Jumalan armovoima kykenee vaikuttamaan syvällisesti ja kauaskantoisesti moniin ihmisiin. Henrikin kuoleman jälkeen on tapahtunut lukuisia ihmeitä ja pyhän piispan jäännökset välittävät jatkuvasti Jumalan näkymätöntä armovoimaa rukouksin hänen puoleensa kääntyville. Myös hänen elämäänsä liittyneet paikat ovat toimineet armovirtojen vuodattajina. Nimittäin pyhän Henrikin saarna-aitan seinähirsistä otetuilla tikuilla on parannettu mm. hammassärkyä ja rakennuksen lattian alta otetusta mullasta tehdyillä kääreillä on lääkitty monia tauteja. Niinpä kiittäkäämme siitä armosta, jota Jumala on antanut meille pyhän Henrikin elämän ja kuoleman kautta. Pyhän Henrikin veren vuodattaminen ei todellakaan ollut turhaa, sillä ”Sanguis Martyrum, semen Christianorum” eli ”Marttyyrien veri, kristinuskon siemen”, kuten ilmaisi osuvasti alkukirkossa elänyt Tertullianus. Samoin katolinen kirkko Vietnamin maaperällä kristinuskon tulosta lähtien.

Rakkaat ystävät! Saman uskon tunnustaminen, jota marttyyripiispa Henrik tunnusti, tuo siis mukanaan vastuun ja haasteen. Mutta meidän tulee muistaa, että meidän voimamme tänään on sama kuin pyhällä Henrikillä. Onhan meillä sama jumalallinen lähde ja käytämme samoja jumalallisia välikappaleita: Jumalan sanaa ja sakramentteja. Meillä on siis olennaisesti sama tehtävä kuin pyhällä Henrikillä. Meidät kaikki on kut-

suttu seuraamaan Jeesusta rohkeasti pyhyyden tiellä. Meistä jokainen on kutsuttu tulemaan pyhäksi Pyhän Hengen voimasta, siis elämään sankarillisesti todeksi yhteisen kasteen kutsumuksemme arkielämän keskellä taivaallisen Isän lapsina. Me teemme sen monin eri tavoin, varmasti kukin omalla tavallamme. Mutta kaikki teemme sen olemalla rukoilevia ihmisiä Jumalan yhteydessä ja todistamalla tästä uskosta rakkauden teoin lähimmäisiimme kohtaan. Onhan Kristitylle tärkein käsky rakastaa Jumalaa ja rakastaa lähimmäistään niin kuin itseään (Matt. 22:37-39). Molemmat ovat yhtä välttämättömiä, ilman niitä ei kukaan voi keltava Jumalalle. Kuten pyhän Henrikin esimerkki osoittaa, pyhyyden kutsumuksen eläminen todeksi on mahdollista, sillä Jumalan armolla kaikki on mahdollista. Se on mahdollista myös Suomessa, se on mahdollista vaikeissakin olosuhteissa. Niinpä olkaamme lujia ja rohkeita kuten pyhä Henrik, sillä meidät täytetään Jumalan armolla huolehtiessamme köyhistä ja kärsivistä, puolustaessamme totuutta ja elämän lahjaa, välittäessämme elävän uskomme lapsille, epäileville ja ei-uskovoille, elämällä ehtymättömässä toivossa. Uskaltakaamme toivoa! Myös Neitsyt Marian esimerkki auttaa meitä elämään uskossa, toivossa ja rakkaudessa. Jumalan armon täyttämänä Maria ei koskaan luopunut uskostaan, jotta Jumalan sana kävisi toteen. Eikä hänen uskonsa horjunut koko hänen elämänsä aikana, ei edes vaikeimman koetuksen hetkenä, kun hänen poikansa Jeesus kuoli ristillä. Siksi nyt turvaudumme Neitsyt Marian ja pyhän Henrikin esirukouksiin, jotta Jumala antaisi meille armon pysyä uskollisina saamallemme uskolle ja tekisi meistä innokkaita pyrkimään kohti kaikkien ykseyttä Kristuksessa. Pyytäkäämme tänään heiltä esirukouksia Suomen puolesta, kristittyjen ykseyden puolesta, hiippakuntamme puolesta, seurakuntamme puolesta ja meidän puolestamme! Ja koko sydämestäni toivotan teille kaikille runsaita Pyhän Hengen lahjoja, autuaan Neitsyt Marian äidillistä suojaa ja pyhän Henrikin esirukousta. Aamen.

Tri Nguyen

Paavin kirjeen aihe Kiinan katolilaisille:

Kirkon elämän normalisointi

Vatikaani julkaisi paavin kirjeen ohessa laajan selvityksen Kiinan kirkon tilanteesta. Tässä esitellään selvityksen se osa, joka käsittelee paavin kirjeen ajankohtaista sisältöä.

Kirjeen sisältö

”Tällä kirjeellä haluan tarjota teille joitakin suuntaviivoja Kiinan kirkon elämään ja evankelioimistehtävään, auttaakseni teitä löytämään sen, mitä Herra Jeesus Kristus haluaa teiltä; en käsittele kuitenkaan jokaista yksityiskohtaa teidän hyvin tuntemistanne monimutkaisista asioista,” kirjoittaa paavi **Benedictus XVI** Kiinan katolilaisille. Paavi toistaa joitakin katolisen kirkko-opin pääperiaatteita selventääkseen tärkeimpiä kysymyksiä, tietoisena siitä, että nämä periaatteet auttavat käsittelemään katolisen yhteisön monia kysymyksiä ja niiden elämän konkreettisia näkökulmia.

Ilmaisten suuren ilonsa Kiinan katolilaisten osoittamasta uskollisuudesta viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana paavi vahvistaa heidän kärsimystensä ja evankeliumin tähden kestävänsä vainon suunnattoman arvon ja osoittaa kaikille vakavan vetoomuksensa ykseyteen ja sovituksen. Koska hän tietää, että täysi sovinto ”ei synny yhdessä yössä”, hän muistuttaa, että ”sovinnon tietä tukevat niiden monien uskon todistajien esimerkki ja rukoukset, jotka ovat kärsineet ja antaneet anteeksi, tarjoten elämänsä katolisen kirkon puolesta Kiinassa”.

Tässä yhteydessä Jeesuksen sanat ”soutakaa vene syvään veteen” (Luuk. 5:4) yhä kuulostavat oikeilta. Tämä ilmaus kutsuu meitä ”muistamaan menneen kiittolisuina, elämään nykyhetkeä innokkaasti ja odottamaan tulevaisuutta luottavasti”. Kiinassa, kuten muuallakin maailmassa, ”kirkko on kutsuttu olemaan Kristuksen todistaja, katsomaan toivoen eteenpäin ja – kuuluttamalla evankeliumia – täyttämään niiden uusien vaatimusten mitat, jotka Kiinan kansan tulee kohdata”. ”Myös teidän maassanne”,

paavi toteaa, ”ristiinnaulitun ja ylösnousseen Kristuksen julistaminen on mahdollista aina siihen määrään asti, että kuuliaisina evankeliumille ja yhteydessä apostoli Pietarin seuraajaan ja koko kirkkoon te voitte panna täytäntöön rakkauden ja ykseyden merkit”.

Käsitellessään joitakin polttavimpia ongelmia, joita piispat ja papit ovat ottaneet esille kysymyksissään Pyhälle istuimelle, Benedictus XVI antaa opastusta, joka koskee hallituksen tunnustusta maanalaisen kirkon papeille, ja hän pitää tärkeänä kysymystä Kiinan piispoista, erityisesti piispojen nimittämiseen liittyviä seikkoja. Erityisen merkittäviä ovat pastoraaliset ohjeet, joita pyhä isä antaa yhteisöille ja joissa korostetaan hiippakunnan piispan ensisijaista asemaa ja hänen tehtävänsä: ”ei mitään ilman piispaa”. Lisäksi hän antaa ohjeita eukaristian viettoon ja rohkaisee luomaan kanonisten normien mukaisia hiippakunnallisia elimiä. Hän antaa myös ohjeita pappien koulutusta ja perheiden elämää varten.

Katolisen kirkon suhteesta valtioon paavi Benedictus XVI viittaa lujasti ja kohteli-aasti katoliseen oppiin, jonka Vatikaanin II kirkolliskokous muotoili uudelleen. Hän ilmaisee syvän toiveensa, että vuoropuhelu Pyhän istuimen ja Kiinan hallituksen välillä edistyisi ja voitaisiin päästä sopimukseen piispojen nimittämisestä, niin että katolilaiset voisivat täysimittaisesti harjoittaa uskoaan seurauksena aidosta uskonnonvapaudesta ja että Pyhän istuimen ja Pekingin hallituksen välille saataisiin normaalit suhteet.

Lopuksi paavi peruuttaa kaikki aikaisemmat ja viimeaikaisetkin sielunhoitoon liittyvät oikeudet ja ohjeet, jotka Pyhä istuin on antanut kirkolle Kiinassa. Muuttuneet olosuhteet koko kirkon tilanteessa Kiinassa ja paremmat mahdollisuudet

kommunikaatioon tekevät mahdolliseksi sen, että katolilaiset nyt voivat noudattaa yleisiä kanonisia normeja ja tarvittaessa saada apua Pyhältä istuimelta. Kaikissa tapauksissa ne opilliset periaatteet, jotka ovat innoittaneet yllä mainitut oikeudet ja ohjeet, saavat nyt uuden pätevyuden tämän kirjeen sisältämistä ohjeista.

Kirjeen sävy ja ilme

Paavi Benedictus XVI puhuttelee koko kirkkoa Kiinassa osoittaen hengellistä huolenpitoa ja käyttäen huomattavan pastoraalista kieltä. Hänen tarkoituksensa ei ole luoda jyrkän vastakohtaisuuden tilanteita tiettyjen ryhmien tai yksittäisten henkilöiden suhteen: vaikka hän tuomitsee tietyt kriittiset tilanteet, hän tekee sen osoittaen suurta ymmärtämystä asiaan kuuluville seikoille ja ihmisille, samalla kun hän esittää teologiset periaatteet erittäin selvästi. Paavi haluaa kutsua kirkon yhä syvempään uskollisuuteen Jeesusta Kristusta kohtaan, ja hän muistuttaa kaikkia Kiinan katolilaisia heidän tehtävästään olla evankeliumin julistajia maansa nykyisessä tilanteessa. Pyhä isä katsoo kunnioittaen ja myötätuntoisesti Kiinan kansan muinaista ja viime aikojen historiaa ja julistaa vielä kerran olevansa valmis ryhtymään dialogiin Kiinan johtajien kanssa tietäen, että kirkon elämän normalisoiminen Kiinassa edellyttää suoraa, avointa ja rakentavaa keskustelua näiden auktoriteettien kanssa. Paavi Benedictus XVI on edelleen, edeltäjänsä Johannes Paavali II:n tavoin, lujasti vakuuttunut siitä, että tämä normalisointi tukee merkittävästi maailmanrauhaa ja lisää siten korvaamattoman palasen kansojen yhteiselämän suureen mosaiikkiin.

KATT/VIS

Paavi Benedictus XVI:n omasta aloitteestaan antama apostolinen kirje

Summorum Pontificum

vuoden 1970 uudistusta edeltäneen roomalaisen liturgian käytöstä

Tähän aikaan saakka ovat paavit aina kantaneet huolta siitä, että Kristuksen kirkko osoittaisi arvokasta palvontaa jumalallista Majesteettia kohtaan "hänen nimensä kiitokseksi ja kunniaksi" sekä "koko pyhän kirkkonsa hyödyksi".

Ikimuistoisista ajoista alkaen, niin kuin tulevaisuudessakin, on säilytettävä periaate, "jonka mukaan jokaisen paikalliskirkon on oltava yhdenmukainen yleismaailmallisen kirkon kanssa ei vain siinä, mikä koskee oppia ja sakramentaalisia merkkejä, vaan myös niiden apostolisesta traditiosta saatujen yleismaailmallisten käytäntöjen suhteen, joita ei tule ylläpitää vain siksi, että välttyttäisiin virheiltä, vaan myös siksi, että uskon kokonaisuus välittyisi eteenpäin, sillä kirkon rukouksen sääntö (*lex orandi*) vastaa kirkon uskon sääntöä (*lex credendi*)" [1].

Niiden paavien joukosta, jotka osoittivat tällaista tarpeellista huolenpitoa, erityisesti nousse esiin pyhän Gregorius Suuren nimi. Hän käytti kaikki keinot varmistaakseen, että Euroopan uudet kansat saisivat sekä katolisen uskon että kultin ja kulttuurin aarteet, joita roomalaiset olivat omaksuneet edeltävinä vuosisatoina. Hän määräsi, että Roomassa vietettävän pyhän liturgian, sekä messu-uhrin että hetkikalveluksen, muoto määriteltäisiin ja säilytettäisiin. Hän näki paljon vaivaa varmistaakseen, että pyhän Benedictuksen sääntöä seuraavien munkkien ja nunnien leviäminen toteutuisi, sillä yhdessä evankeliumin julistamisen kanssa he osoittaisivat elämällään sääntönsä viisaan huolenpidon: "älkөөn mitään asetettako Jumalan työn edelle" (luku 43). Näin roomalaisen tavan mukaan vietetty pyhä liturgia ei rikastuttanut vain monien kansojen uskoa ja hurskautta vaan myös heidän kulttuuriaan. Tiedetään nimittäin, että kirkon latinalainen liturgia eri muotoineen on kannustanut hyvin monia pyhiä hengellisessä elämässä, vahvistanut lukuisia kansoja uskonnon hyveessä

ja tehnyt heidän hurskaudestaan hedelmällisen.

Jotta pyhä liturgia voisi todellakin täyttää tämän tehtävän yhä tehokkaammin, monet muutkin paavit ovat vuosisatojen kuluessa osoittaneet huomattavaa huolenpitoa. Heidän joukostaan nousee esiin pyhä Pius V, joka Trenton kirkolliskokouksen kehotuksesta uudisti kirkon koko jumalanpalveluselämän, huolehti liturgisten kirjojen julkaisemisesta parannetussa ja (kirkolliskokouksen) isien asettamien normien mukaan uudistetussa muodossa ja antoi ne sitten latinalaisen kirkon käyttöön suurella pastoraalisella perehtyneisyydellä.

Roomalaisen riituksen liturgisten kirjojen joukosta nousee selvästi esiin Roomalainen messukirja. Se kehittyi Rooman kaupungissa ja sai seuraavien vuosisatojen aikana vähitellen sen muodon, joka on hyvin yhdenmukainen lähimpien sukupolvien aikana käytössä olleen messukirjan kanssa.

"Sovittaessaan ja määrätessään riittejä ja liturgisia kirjoja uusia aikoja varten paavit noudattivat samaa tavoitetta. Ja sitten tämän vuosisatamme alussa he aloittivat laajemman uudistustyön." [2] Itse asiassa edeltajämme Clemens VIII, Urbanus VIII, pyhä Pius X, [3] Benedictus XV, Pius XII ja autuas Johannes XXIII toimivat myös samoin.

Vielä lähempinä aikoina Vatikanin II kirkolliskokous esitti kuitenkin toivomuksen, että jumalallista kulttia uudistettaisiin ja sovitettaisiin oman aikamme tarpeita varten sitä kunnioittaen ja sen arvokkuutta vaalien. Tämän toiveen toteuttamiseksi edeltajämme paavi Paavali VI hyväksyi vuonna 1970 latinalaista kirkkoa varten uudistettuja ja osin muutettuja liturgisia kirjoja. Niitä oli käännetty kaikkialla maailmassa useille yleisesti käytetyille kielille, ja piispat, papit ja maallikot ottivat ne myönteisesti vastaan. Johannes Paavali II hyväksyi *Missale Romanumin* kolmannen virallisen laitoksen. Rooman

paavit ovat tällä tavoin pitäneet huolta siitä, että "tämä ikään kuin liturginen rakennelma ... osoittautuisi jälleen kerran arvokkuudesta ja sopusoinnusta kirkkaaksi" [4].

Joillakin alueilla on kuitenkin huomattava määrä uskovia, jotka ovat kiinnittyneet aikaisempiin liturgisiin muotoihin. Niin syvästi ne olivat leimanneet ja leimasivat edelleen heidän kulttuuriaan ja henkeään, että paavi Johannes Paavali II halusi osoittaa näitä uskovia maallikoita kohtaan pastoraalista huolenpitoa. Hän antoi vuonna 1984 erityisellä liturgiakongregaation myöntämällä "*Quattuor abhinc annos*" -poikkeusluvalla mahdollisuuden käyttää Johannes XXIII:n vuonna 1962 julkaisemaa *Missale Romanumia*. Uudelleen vuonna 1988 Johannes Paavali II omasta aloitteestaan kirjoittamassaan apostolisessa kirjeessä "*Ecclesia Dei*" kehotti piispoja käyttämään tätä mahdollisuutta avarasti ja anteliaasti kaikkien sitä pyytävien uskovien hyödyksi.

Jo edeltajämme Johannes Paavali II oli harkinnut pitkään näiden uskovien hellittämättömiä pyyntöjä. Maaliskuun 23. päivänä vuonna 2006 pidettiin kardinaalikonsistori, jonka isät lausuiivat meille näkemyksensä. Lopulta, kun kaikki oli perusteellisesti pohdittu, Pyhän Hengen sekä Jumalan apuun turvaten, me SÄÄDÄMME seuraavaa:

1. Paavali VI:n julkaisema *Missale Romanum* on katolisen kirkon latinalaisen riituksen "rukouksen säännön (*lex orandi*)" tavallinen ilmaisumuoto. Toisaalta pyhän Pius V:n julkaisemaa ja autuaan Johannes XXIII:n toimituttamaa *Missale Romanumia* on pidettävä kirkon saman "rukouksen lain (*lex orandi*)" erityisenä ilmaisumuotona. Sen kunnioitettavan ja vanhan käytön takia sille kuuluu osoittaa asianmukaista arvostusta. Nämä kaksi kirkon "rukouksen säännön (*lex orandi*)" ilmaisumuotoa eivät mitenkään johda "uskon säännön

Piispan luvalla vanhamuotoista liturgiaa on saanut viettää tähänkin asti. Kuva Rooman keskustan Gesú e Maria -kirkosta.

(*lex credendi*)" jakautumiseen. Ne ovat itse asiassa ainoan roomalaisen riituksen kaksi käytäntöä.

Siksi on sallittua viettää messu-uhria käyttäen autuaan Johannes XXIII:n vuonna 1962 julkaisemaa *Missale Romanum*in virallista painosta, jota ei koskaan ole otettu pois käytöstä, kirkon liturgian erityisenä muotona. Aikaisemmissa asiakirjoissa "*Quattuor abhinc annos*" ja "*Ecclesia Dei*" tämän messukirjan käytöstä annetut ehdot muutetaan täten seuraavanlaisiksi:

2. Messuissa, joita vietetään ilman kansaa, jokainen latinalai-

sen riituksen pappi, yhtä hyvin hiippakunta- kuin sääntökuntapappikin, voi käyttää autuaan paavi Johannes XXIII:n vuonna 1962 julkaisemaa *Missale Romanumia*, jonka paavi Paavali VI julkaisi vuonna 1970. He voivat tehdä näin minä tahansa päivänä paitsi pääsiäisen kolmen pyhän päivän aikana. Tällaiseen viettoon, kumpaa tahansa messukirjaa käyttäen, he eivät tarvitse mitään lupaa Apostoliselta istuimelta tai omalta ordinariukseltaan.

3. Mikäli Jumalalle vihityn elämän instituuttien tai apostolisen elämän yhteisöt, olivatpa ne paavillisen tai hiippakun-

5.1. Seurakunnissa, joissa on jatkuvasti läsnä aikaisempaan liturgiseen traditioon kiinnittynyt ryhmä, on kirkkoherran kernaasti otettava vastaan heidän toiveensa, että messua vietettäisiin vuonna 1962 julkaistun *Missale Romanumin* mukaisesti. Pitäköön hän huolta siitä, että näiden uskovien hyvä on sopusoinnussa seurakunnan tavanomaisen sielunhoidon kanssa ja kaanonin 392 perusteella piispan alaisuudessa niin, että vältettäisiin epäsopua ja edistettäisiin koko kirkon yhteyttä.

5.2. Autuaan Johannes XXIII:n messukirjan mukaan messua voidaan viettää arkipäivinä. Kuitenkin sunnuntaisin ja juhlinä tällaisia viettoja voi myös olla yksi.

5.3. Antakoon kirkkoherra luvan uskoville tai papeille, jotka sitä pyytävät, tämän erityisen muodon viettämiseen myös erityisissä tilanteissa kuten häissä, hautajaisissa tai muissa tilaisuuksissa, esimerkiksi pyhiinvaelluksilla.

5.4. Pappien, jotka käyttävät autuaan Johannes XXIII:n messukirjaa, täytyy olla pystyviä siihen eikä heillä saa olla lain asettamaa estettä.

5.5. Kirkoissa, jotka eivät ole seurakuntien tai sääntökuntien hallinnassa, on esimiehen tehtävä antaa yllä mainittu lupa.

6. Autuaan Johannes XXIII:n messukirjan mukaan vietetyissä messuissa, joissa kansa on läsnä, lukukappaleet voidaan lukea myös kansankielellä käyttäen niitä painoksia, jotka Apostolinen istuin on hyväksynyt.

7. Milloin kohdassa 5.1. mainittu uskovien maallikkojen ryhmä ei ole saanut pyytämänsä kirkkoherralta, saakoon hiippakunnan piispa tästä tiedon. Piispaa pyydetään painokkaasti suostumaan heidän pyyntöönsä. Mikäli hän ei voi järjestää tällaista viettoa, ilmoitetaan asiasta Paavilliselle *Ecclesia Dei*-toimikunnalle.

8. Piispa, joka haluaa toimia tällaisten Kristukseen uskovien maallikkojen pyyntöjen mukaisesti mutta eri syistä ei siihen pysty, voi uskoa asian Paavilliselle *Ecclesia Dei*-toimikunnalle, joka neuvoo ja auttaa häntä.

9.1. Samoin kirkkoherra voi asiaa huolellisesti harkittuaan myöntää oikeuden käyttää vanhempaa Toimitusten kirjaa (*Rituale*) kasteen, avioliiton, ripin ja sairaiden voitelun sakramenttien viettämiseksi sielujen hyvän sitä vaatiessa.

9.2. Samoin ordinariukset saavat oikeuden viettää vahvistuksen sakramenttia vanhempaa

Pontificale Romanumia käyttäen sielujen hyvän sitä vaatiessa.

9.3. Pappisvihkimyksen saaneiden papiston jäsenten on laillista käyttää autuaan Johannes XXIII:n vuonna 1962 julkaistua *Breviarium Romanumia*.

10. Mikäli hän pitää sitä suotuisana, on tietyn alueen ordinariuksen laillista perustaa kaanonin 518 mukaisesti personaaliseurakunta vanhemman roomalaisen riituksen viettoja varten tai nimittää joko esimies tai kappalainen lain vaatimuksia noudattaen.

11. Paavillinen *Ecclesia Dei*-toimikunta, jonka Johannes Paavali II perusti vuonna 1988,[5] jatkaa tehtäviensä hoitamista. Tämä toimikunta saa jatkossa sellaisen muodon, sellaiset tehtävät ja toimintanormit, jotka Rooman paavi sille haluaa antaa.

12. Sama toimikunta, niiden valtuuksien lisäksi, jotka sillä jo nyt on, käyttää Pyhän istuimen valtaa seuratussa näiden säädösten noudattamista ja toteutumista.

Kaiken sen, mitä olemme tässä omasta aloitteestamme annetussa apostolisessa kirjeessä säätänyt, me määräämme pidettäväksi pysyvänä ja pätevänä sekä tämän vuoden syyskuun 14. päivästä, pyhän ristin ylentämisen juhlasta, alkaen noudatettavaksi kaikesta tämän kanssa ristiriidassa olevasta huolimatta.

Annettu Roomassa Pyhän Pietarin istuimella heinäkuun seitsemäntenä päivänä Herran vuonna 2007, pontifikaattimme kolmantena vuotena.

Paavi Benedictus XVI

- 1 Institutio generalis Missalis Romani, Editio tertia, 2002, 397
- 2 Ioannes Paulus Pp. II, Litt. ap. Vicesimus quintus annus (4 Decembris 1988), 3: AAS 81 (1989), 899.
- 3 Ibid.
- 4 Pius Pp. X, Litt. Ap. Motu proprio datae Abhinc duos annos (23 Octobris 1913): AAS 5 (1913), 449-450; cfr Ioannes Paulus II, Litt. ap. Vicesimus quintus annus (4 Decembris 1988), 3: AAS 81 (1989), 899.
- 5 Cfr Ioannes Paulus Pp. II, Litt. ap. Motu proprio datae Ecclesia Dei (2 iulii 1988), 6: AAS 80 (1988), 1498.

Mistä oikein on kysymys?

Paavin tekemällä päätöksellä roomalaisessa riituksessa, siis katolisen kirkon latinalaisessa osassa, on olemassa kaksi liturgian vieton muotoa, tavallinen ja erityinen. Tavallinen muoto on se, jonka paavi Paavali VI vahvisti käytettäväksi vuodesta 1970 alkaen ja jossa kansankieltä on voitu käyttää latinan rinnalla. Erityinen muoto on vuoden 1962 messukirja, jonka paavi Johannes XXIII julkaisi. Kumpikin muoto (rukouksen sääntö — *lex orandi*) on yhtä pätevä ilmaus yhdestä ainoasta katolisesta uskosta (uskon sääntö — *lex credendi*) eivätkä ne siis ole toisiinsa nähden mitenkään ristiriidassa.

Syyskuun 14. päivästä alkaen jokainen roomalaisen riituksen pappi voi valita, kumman messukirjan mukaan hän viettää messun. Seurakunnissa, joissa on vanhamuotoiseen liturgiaan kiinnittyneitä uskovia, kirkkoherran on pyrittävä tarjoamaan mahdollisuuksia vuoden 1962 messukirjan mukaisen messun viettämiseen, myös sunnuntaisin.

Jos seurakunnassa syntyy vaikeuksia, on asia siirrettävä piispan harkintaan, ja jos piispakaan ei pysty asiaa ratkaisemaan, on asia siirrettävä *Ecclesia Dei*-toimikunnalle, joka käyttää näissä kysymyksissä Apostolisen istuimen valtaa.

Tärkeää on myös huomata, ettei paavin päätös pakota ketään osallistumaan vanhaan messuun. Normaalina seurakuntamessuna vietetään edelleenkin vuoden 1970 messukirjan mukaista liturgiaa kuten tähänkin asti.

Yleisimmät väärinkäsitykset

Monesti on väitetty, että vanha messu olisi ollut **kielletty**. Paavi nimenomaisesti sanoo, ettei kirkko koskaan ole ottanut sitä pois käytöstä (SP 1b). Esimerkiksi Englannin ja Walesin hiippakunnat saivat uuden messun alusta asti erityisluvan (*indult*) jatkaa vanhan messun viettämistä, samoin lukuisat yksittäiset papit ja monet yhteisöt.

Monesti vanhaa messua kutsutaan "**latinalaiseksi messuksi**" (*Latin Mass*). Sekä vanhassa että uudessa messussa on paremminkin kysymys "latinalaisen riituksen messusta". Sanonta "latinalainen messu" ei periaatteessa tee eroa näiden messujen välille. Vaikka onkin totta, että vanha messu vietetään aina latinaksi, on pidettävä mielessä myös se, että Vatikaanin II kirkolliskokouksen päätösten perusteella latina tuli säilyttää kirkon liturgian kielenä myös uudessa messussa, vaikka kansankielen käyttö sallittiinkin sopivissa osissa ja sopivassa laajuudessa (SC 36).

Usein sanotaan myös, että pappi "kääntää **selkensä kansalle**". Kuitenkaan vuoden 1962 messukirja ei sano mitään alttarin suunnasta ja uuden messun ohjeissakin sanotaan vain, että alttari on hyvä rakentaa niin, että messua voidaan viettää sen takaa kansaan päin kääntyneenä. Uuttakin messua voi viettää kansan puolelta "kohti itää (*ad orientem*)", myös silloin, kun alttari on irti seinästä. Kirkon pitkässä liturgisessa perinteessä pappi on itse asiassa nähty johtamassa kansaa jumalanpalveluksessa, siksi hän on kansasta etummaisena ja kansan tavoin ristiä kohti kääntyneenä.

Rukous **juutalaisten kääntymiseksi**. Tämä pitkänperjantain liturgiaan sisältyvä rukous on vuoden 1962 messukirjassa jo muutettu.

Merkittävimpiä erityispiirteitä

Uudesta messusta vanha messu poikkeaa selvimmin seuraavissa kohdissa:

- Messu alkaa askelrukouksilla alttarin edessä.
- Lukukappaleita on kaikkina päivinä vain yksi (uudessa messussa niitä on sunnuntaisin ja juhlapäivinä kaksi).
- Credon sanojen "*Et incarnatus est*" kohdalla polvistutaan aina.
- Offertoriumin rukoukset ovat vanhassa messussa paljon laajemmat.
- Kommuunio otetaan vastaan yhdessä muodossa, polvistuneena ja kielelle.
- Messun loppuksi luetaan ns. loppuevankeliumina Johanneksen evankeliumin alku. Sanojen "*et Verbum caro factum est*" kohdalla polvistutaan.

nallisen oikeuden mukaisia, toivovat, että niiden omissa kappeleissa vietetään konventuaalimessua tai yhteisöllistä messua vuonna 1962 julkaistun *Missale Romanumin* mukaan, näin on luvallista tehdä. Jos yksittäinen yhteisö tai koko instituutti tai koko yhteisö haluaa, että tällaisia viettoja on usein, laajasti tai pysyvästi, on asiasta päätettävä ylempien esimiesten tasolla, niin kuin laki ja erityiset säädökset ja säännöt määräävät.

4. Mikäli Kristukseen uskovat sitä itse pyytävät, he voivat, lain säädöksiä seuraten, päästä osallistumaan kohdan 2. mukaisen messun viettoon.

Kumppaneina saarnaamisessa

Tällä nimellä, "Companions in preaching", pidettiin maallikkodominikaanien II kansainvälinen kongressi Buenos Airesissa, Argentiinassa, maaliskuun 17. ja 24. päivän välisellä viikolla.

Kokouksen oli kutsunut koolle ICLDF, International Council for Lay Dominican Fraternities, Maallikkodominikaanien yhteistyöjärjestö. Se oli perustettu yhteistyöelimeksi vuoden 1985 maallikkodominikaanien ensimmäisen, Kanadan Montrealissa pidetyn kansainvälisen kongressin jälkeen, jossa luotiin maallikkodominikaanien säännöt.

Buenos Airesin kokouksessa käsiteltiin yhteisöjen elämää kuudessa aihepiirissä: saarnaaminen ja rukous, opiskelu ja formaatio, hallinto: sääntö ja statootit, organisaatio ja rakenne, rahoitus ja talous, sekä maallikkodominikaanien läsnäolo dominikaaniperheessä ja kirkossa.

Dominikaaniveljien eli pappien muodostamista provinseista 56 oli kokouksessa edustettuna 77 edustajan voimin. Suurista katolisista maista kuten Yhdysvalloista, Ranskasta, Espanjasta ja Italiasta sekä isäntämaa Argentiinasta oli useampia edustajia, mutta pääasiassa kullakin maalla ja provinssilla oli yksi edustaja. Pohjoismaista olivat edustettuina vain Norja ja Suomi. Koko maailmassa on tällä hetkellä n. 120 000 maallikkodominikaania.

Kongressin kielinä oli englanti, espanja ja ranska. Suuressa auditoriossa apunamme oli simultaanitulkkaus ja komiteoiden kokouksissa mukana olivat tulkit. Messut ja hetkipalvelukset pidettiin vuoropäivinä eri kielillä, käytössämme oli kolmikieliset hetkipalvelustekstit.

Kokouspaikkana oli Pilariniminen paikka 20 kilometriä Buenos Airesin keskustasta, suuri retrettiakeskus, El Cenaculo eli Yläsal, jossa oli sekä vanha että uusi puoli, yhteisinä tiloina suuri ruokasali, suuri auditorio ja kymmenen kokoushuonetta, joihin kuhunkin mahtui noin 15 osanottajaa. Lisäksi siellä oli kirkko, joka oli melko pelkistetty, mutta kaunis ja rauhallinen. Ympäristössä kasvoi suuria eukalyptuspuita, mutta kovin paljon muuta nähtävää ei ollut, paitsi paikallisen Lujanin Neitsyt Marian patsas. Lujanin Neitsyt on Argentiinan suojeluspyhimys.

Hankalinta oli se, että ulkona ei päivisin juurikaan voinut oleskella, koska paikalla oli runsaasti moskiit-

toja. Meitä varoitettiin tullessamme niistä ja muuan chileläinen sanoi, että vaikka malariavaaraa ei ollut, moskiitot saattoivat levittää denguekuumetta. Jotkut osanottajat tekivätkin kävelyretkiä ennen auringon nousua ja sen laskun jälkeen. Mutta koska päivämme alkoivat laudexsella klo 7.30 ja illallinen oli klo 20.00, kovin paljon aikaa ja energiaa ei ollut, vaikka lounaan jälkeen olikin parin tunnin siesta.

Kokous alkoi lauantaina kaikkien saavuttua. Vain Nigerian edustaja pääsi paikalle vasta seuraavana torstaina, sillä hänen oman maansa viranomaiset pidättivät häntä Nigeriassa. Illalla oli vesper ja messu, ja koska oli pyhän Patrikin päivä, sitä juhlittiin illallisen jälkeen asiaankuuluvasti oluella.

OP ja sunnuntain vietto

Kokouksen varsinainen ohjelma alkoi sunnuntaina laudexsien jälkeen. Paikallisen nuntiuksen välityksellä saimme kirjallisesti paavi Benedictus XVI:n tervehdyksen. Meidät toivotti tervetulleiksi maallikkodominikaanien kansainvälisen neuvoston puheenjohtaja, tri Belen Tangco, joka kertoi maallikkodominikaanien tilanteesta eri puolilla maailmaa ja kansainvälisen neuvoston uudesta organisaatiosta. Maallikkodominikaanien yleispromootorin, veli Jerry Stookeyn OP lisäksi dominikaanien yleisesimies, argentiinalainen veli Carlos Azpiros Costa OP olivat mukana kongressissa koko ajan. Tämä oli selvä arvostuksen osoitus, ja sääntökunnassa onkin tapahtunut selkeä ja harkittu muutos pappien suhtautumisessa maallikoihin. Siitä esimerkkinä on käyttöön otettu termi dominikaaniperhe, jolloin pappien ja nunnien lisäksi mukaan on laskettu apostolisten dominikaanisarten kongregaatit, maallikot ja dominikaaninen nuorisoliike sekä vapaaehtoiset. Tätä aihetta, maallikkodominikaanien asemaa sääntökunnassa ja kirkossa käsiteltiin myös siinä komiteassa, johon itse kuuluin. Siellä todettiin, että maallikot ovat pääsemässä heille kuuluvaan asemaan. Kommunikaatiota on pidettävä yllä ja sitä on parannettava. On opiskeltava kunkin sääntökuntahaaran karismaa, jotta yhteisymmärrys lisääntyisi.

Yhteisiä internetsivuja voisi hyödyntää kontaktien ja tietojen välittämisessä.

Vähitellen on alettu korostaa myös sitä, että maallikot antavat lupauksensa suoraan sääntökunnan yleisesimiehelle, kun taas esim. apostoliset sisaret antavat lupauksensa omien kongregaatioidensa johtajille. Tässä kongressissa tuli selvästi ilmi, että veljien (eli dominikaanipappien) ja nunnien lisäksi nimenomaan maallikot kuuluvat sääntökunnan ytimeen. Maallikot tulivat mukaan jo 1200-luvulla, joskaan eivät vielä Dominicuksen aikana, sillä ensimmäinen maallikoita koskeva sääntö on vuodelta 1285. Buenos Airesissa tuli myös täysin selväksi se, että lupauksen antaneilla maallikoilla on oikeus käyttää nimensä yhteydessä lyhennettä OP (Ordo Praedicatorum, Saarnaajien sääntökunta). Toivomuksena oli, että maallikot käyttäisivät nimensä edessä titteleitä herra tai rouva. Otin asian esiin ja sanoin, että meillä näitä titteleitä ei juurikaan käytetä, emmekä aio käyttää niitä. Eroksi maallikoista veljet ja sisaret käyttävät nimensä edessä etuliitettä veli tai sisar.

Tervehdyksessään kongressiin tulleille maallikkodominikaaneille yleisesimies Azpiros Costa sanoi mm seuraavaa: "Kumppaneita saarnaamisessa, kyllä te sitä olette, sillä sekä teidän sääntökunnassa antamanne lupaukset että teidän luovutenne ja dynaamisuuksenne tekevät mahdolliseksi sen, että te levitätte evankeliumin tuoksua sinne, missä te elätte ja työskentelette. Te olette saarnaajia sanojenne, tekojenne ja rukoustenne kautta, sillä sana tai hymy avaa tien

perusteellisemmalle julistukselle siitä, mikä saa aikaan teidän ilonne dynamiikan, kun te haluatte elää ja palvella kirkkoa kuulumalla sääntökuntaan. Jotta voisitte toteuttaa tämän, te tarvitsette valmennukseksi rukousta ja opiskelua. Nämä ovat kristillisen elämän peruspilareita ja siten myös dominikaanisen elämän pilareita. Mutta vaatii valmistautumista, jotta yhteisö yhdessä voisi saarnata. Ja tämä valmistautuminen ja saarnaaminen yhteisönä on todella dominikaanista luonteeltaan ja toteuttaa dominikaanikutsumusta. Olisi myös hyvä, jos veljet ja sisaret ja maallikot saarnaisivat yhdessä, nunnien rukousten tukemina." - Tätä jo tapahtuu jossakin päin maailmaa.

Kongressin avajaisten jälkeen lähdimme kahdella bussilla Buenos Airesiin, jossa osallistuimme vanhassa keskustassa olevan suuren ja kauniin dominikaanikirkon Basilika de Nuestra Señora del Santissimo Rosarioin päämessuun, pääselebranttina veli Carlos. Messun jälkeen oli vastaanotto basilikan vieressä olevassa dominikaanikonventissa. Luostarin sisäpihalle ja sitä ympäröivään käytävään oli pantu tarjolle suolaista ja makeaa, viinejä ja kahvia. Mukana oli paljon dominikaanien ystäviä ja tukijoita. Ilma oli aurinkoinen ja lämmin ja tunnelma iloinen ja sydämellinen. Vastaanoton jälkeen kiersimme busseilla vielä kaupungin kauniissa keskustassa ja kävelimme sen vanhimmalla kadulla. Kaupunginosan nimi oli San Telmo, autuaan dominikaanin Pedro Gonzaleksen mukaan, joka syntyi Espanjassa 1190, liittyi dominikaaneihin ja oli kuuluisa saarnaaja köy-

hien keskuudessa. Erityisesti Espanjan ja Portugalin merimiehet ovat ottaneet hänet suojelijakseen. Hänet julistettiin autuaaksi 1254 ja kultti vahvistettiin 1740-luvulla, mutta häntä ei koskaan lopullisesti kanonisoitu.

Pyhän Joosefin päivä

Maanantai 19.3. oli pyhän Joosefin päivä, liturgia oli ranskaksi ja laudexsien puheen piti equadorilainen Isabel Robalino, nuorekas 80-vuotias, ammatiltaan lakimies, joka on menestyksellisesti taistellut ammattiyhdistysliikkeen laillisten oikeuksien puolesta maansa vallanpitäjiä vastaan. Hän sanoi puheessaan mm: "Ajattellessamme pyhää Joosefia, joka mainitaan oikeudenmukaiseksi mieheksi, uskon mieheksi, joka elää totuudessa, meitä johdatetaan ajattelemaan omaa kutsumustamme. Saarnaajien sääntökunnan tunnus on Veritas, Totuus. Me etsimme totuutta opiskelemalla, tutkimalla Raamattua ja uskon sisältöä tradition valossa. Mutta mitä tarkoittaa totuuden etsiminen maailmassa, jossa relativismi hallitsee. Mikä on totuus, me kysymme Pilatuksen tavoin. - Jos on olemassa ortodoksia, oikein ajattelemisen, on olemassa myös ortopraksia, hyvän ja oikeudenmukaisen elämän todistus. Meidän on yhdistettävä omassa elämässämme nuo kaksi: älyllinen suoruus ja hyvä elämä, joka on vastausta ainutlaatuisen rakkauden käskyyn."

Kokoonnuttuamme auditorioon yleisesimies Carlos Azpiros Costa sanoi puheessaan kongressin teemasta:

“Pyhä Dominicus ei ole saarnaamisen strategi eikä ‘ura-koitsija’, hän on yksinkertaisesti ‘saarnaaja’. Hän havaitsee, että paavi Gregoriuksen uudistukset eivät riitä, eivät myöskään IV Lateraanikonsiilin uudistukset. Kansa isoaa ja janoaa Sanaa. Pyhä Dominicus on profeetta, koska hän tulkitsee todellisuutta Jumalan sanan valossa ja välttää kaiken relativismin... Hän yhdistää pyhän saarnaamisen naisiin: vietämme tänä vuonna Prouillen dominikaaninunnaluostarin 800-vuotisjuhlaa. Historioitsijat ovat antaneet meille asiakirjoja, jotka puhuvat maallikoista ja aviopareista, jotka antoivat itsensä ja omaisuutensa Jumalalle, Marialle ja kaikille pyhille ja pyhälle saarnaamiselle, Osman Dominikukselle ja kaikille veljille ja sisarille, nykyisille ja tuleville.”

Tiistain puhujana piti olla nigerialaisen, joka ei ollut päässyt paikalle. Hänen puheensa luettiin, vaikka tekijä oli kaukana. Teksti oli Joel 2: 12-13: “Vielä nytkin Herra sanoo: Kääntykää minun puoleeni, tehkää niin koko sydämestänne, paastotkaa, itkekää ja valittakaa. Repikää rikki sydämenne, älkää vaatteitanne. Palatkaa Herran, Jumalanne luo, sillä hän on anteeksiantava ja laupias. Hän on kärsivällinen ja hänen hyvytensä on suuri. Hän voi muuttaa mielensä, peruuttaa määräämänsä rangaistuksen.”

Komiteassa ja saarnassa kuultua

Komiteassa, johon kuuluiin, Lyonista kotoisin oleva Odile Gaume kertoi omalla maallikkoryhmällään olevan kahdenlaista apostolaattia. He auttavat kirkosta vieraantuneita lyonilaisia hautajaisien järjestämisessä konkreettisilla keinoin, auttamalla löytämään sopivia Raamatun tekstejä ja lauluja, välittämällä yhteyden hautauksen toimittajaan ja tukemalla surussa. Toisena apostolaattina ryhmällä oli yhteiskunnan vähäosaisten auttaminen saamaan sosiaaliviranomaisilta sitä apua, mikä heille lain mukaan kuului ja mistä heillä ei usein ollut tietoa.

Amerikkalainen Dorothy Murphy kuuluu USA:n itäiseen dominikaaniprovinssiin ja hänen apostolaattinaan oli vankilatyö. Hän mm opetti lukutaidottomia vankeja lukemaan ja kirjoittamaan. Muuan hyvin aggressiivinen vanki halusi tietää, mitä Dorothy hyötyi heidän tapaamisistaan, ja Dorothy vastaus yllätti hänet täysin: “Minä haluan, että sinä pystyt elät-

tämään itsesi täältä päästyäsi, niin että minun ei tarvitse panna rahojani siihen.” Vanki suostui yhteistyöhön. Dorothylla oli myös selkeä näkemys siitä, mitä on olla maallikkodominikaani. Hän kiteytti sen lyhyeen lauseeseen: “Find your identity and do your job!” (Löydä itsesi ja tee työsi).

Muuan toinenkin vankilaan liittyvä asia selvisi tiistaina. Jokaisen makuuhuoneen pöydällä oli tullessamme paperiruusu. Käsin ja ilman erityisiä työkaluja tehdyt ruusut olivat tervehdys Massachusettsissa olevasta Norfolkien miesvankilasta, jonne on muodostunut vankien keskuuteen maallikkodominikaanien yhteisö. Kun edellinen yleisesimies vieraili siellä 90-luvulla, hän oletti joutuvansa lohduttamaan vankeja. Kävikin toisin päin: vangit ilahduttivat häntä. Kun he kysyivät, mikä heidän apostolaattinsa voisi olla, hän vastasi: “Toivon tuominen muurien sisälle.”

Vietimme messua yleensä iltaisin seitsemältä. Eräs koskettavimpia saarnoja kuultiin juuri tiistai-iltana. Nuori perulainen dominikaanipappi, veli Brian Pierce OP kommentoi päivän tekstiä, joka kertoi halvaantuneesta miehestä Bethesdan lammikolla: “38 vuotta hän oli ollut halvattu ja yrittänyt päästä veteen ja nyt hän pyysi Jeesukselta: Voisitko sinä viedä minut veteen...Jeesus katsoi häntä rakastaen, ja mies näki hänen silmissään rakkauden meren, joka oli paljon suurempi kuin lammikko, johon hän halusi päästä. Ja hän kuuli Jeesuksen sanat: Nou-se ja käy. Elävä vesi on sinun sisälläsi. Lähde lammikolta ja mene rauhan mereen, mene elävään veteen, ole elävää vettä. Ja halvaantuneen elämä muuttui täydellisesti.”

Veli Brian lopetti saarnansa argentiinalaisen piispa Enrique Angelellin runoon:

Huomaa. Sinä et ole menneisyyttä vaan historiaa. Sinä olet suunnitelma, olet aina viesti.

Olet pyhiinvaeltavaa kansaa, et kuollut autiomaan. Olet vettä, joka laulaa eikä koskaan jähmety. Älä jää yksin, sillä tulet vanhaksi. Kuuntele voimaa, joka ei koskaan kuole. Hän on Hän, eilen, tänään ja aina. Huomaa. Sinä et ole menneisyyttä vaan historiaa. Vettä joka laulaa eikä koskaan jähmety.

Ilalla näimme videon “toisesta Argentiinasta”, kaikkein köyhimmältä syrjäseudulta pohjoisesta Saltan maakunnasta, La Union-nimisestä paikasta, jossa dominikaanit tekevät lähetystyötä. Äärimmäisestä köyhyydestä huolimatta veljien viesti oli: Tilanteesta huolimatta meillä on toivoa. Kongressin viimeisenä iltana pidettiin huuto-kauppa La Unionin hyväksi. Afrikkalaiset osanottajat antoivat upeat käsityönä tehdyt pukunsa, Nigeriasta viimein paikalle saapunut Adenike

Emene lahjoitti juhlapukunsa ja käsityönä tehdyt korunsa, intialainen osanottaja antoi pari kauneinta sariaan. Kokoon saatiin sievä summa dollareita La Unionin köyhien hyväksi.

Keskiviikon liturgisena kielenä oli espanja ja laudes alkoi pyhän sakramentin adoraatiolla. Espanjalainen nuori mies Iñaki Dietz puhui Jumalan ajasta, armon ajasta: “Tämä lahja merkitsee, että voimme rakastua Jeesukseen Kristukseen ja että se muuttaa meidän elämämme. Meidän kutsumuksemme on rakastua Herraan, niin että meistä tulee Jeesuksen seuraajia ja rukouksen ihmisiä. Saarnamme tulee nousta rukouksentemplaatiosta, sydämen kommunikaatiosta Herran kanssa.”

Komiteoiden tuloksia

Keskiviikon yleiskokouksessa käsiteltiin aihetta rukous ja saarnaaminen. Tämä komitea korosti mm. sitä, että

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirje-kuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella “lukijoilta”, sähköposti otsikoidaan samoin. Mieli-piteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Påvens nya bok

I senaste nummer av Fides skrev jag om påvens nya bok: Jesus från Nasaret. Sedan dess har jag funnit uppgifter om att den nu är färdigt översatt till svenska och torde utkomma i slutet av augusti på Artos-förlaget.

Märta Aminoff

meidän tulee kuunnella ihmisiä, erityisesti nuoria, jotta oppisimme, miten meidän tulee saarnata uusille sukupolville. Jotta saarnaisimme oikealla tavalla, meidän tulee olla lujasti tietoisia kutsumuksestamme ja toteuttaa sitä sanan ja rakkauden tekojen kautta. Nyt sääntökunta tunnustaa meidän kutsumuksemme, että olemme veljien ja sisarten kumppaneita saarnaamisessa. Meidän on toimittava nyt, koska voimme ulottua sellaisiin ihmisiin, jotka eivät normaalisti tule tekemisiin kirkon kanssa tai jotka eivät usko Kristukseen.

Komitea toivoi myös, että muodostettaisiin ryhmiä, joissa opetellaan ja myöhemmin myös opetetaan rukouksen eri muotoja kuten meditaatiota ja kontemplatiivista rukousta dominikaaniperinteen mukaan. Hetkipalvelukset ja ruusukko ovat myös osa tätä traditiota. Meidän tulee niiden avulla hankkia hengellistä kokemusta, jotta voisimme välittää rukouksen elämää eikä pelkkää tietoa.

Muutamia ehdotuksia esitettiin myös aiheesta opiskelu ja formaatio (muokkautuminen sääntökunnan hengen mukaisiksi maallikoiksi). Eri provinssien tulisi tehdä yhteistyötä samoin kuin sääntökunnan eri haarojen. - Paikalla oli kanonisen oikeuden asiantuntija, kun käsiteltiin maallikkodominikaanien sääntöä ja statuuotteja. Tässä yhteydessä todettiin, että sääntöjen muutoksiin ei kannata vähäisistä syistä ryhtyä, koska muutokset menevät veljeskunnan yleiskapitulin kautta Vatikaanin hyväksyttäväksi. Muutokset kannattaa siis tehdä alemman tason statuuotteihin ja direktoriumeihin. - Rahoitusta ja taloutta käsitellyt komitea kertoi, että maallikkodominikaaneilla on Santa Sabinassa eli veljeskunnan päämajassa Roomas-

sa oma toimisto, ja siitä maksetaan vuokraa, joten tilan ja yhden työntekijän kulut tulee maallikkodominikaanien yhteisesti kustantaa.

Torstain messun vietti vierasta lähtevä maallikkodominikaanien yleispromootori veli Jerry Stookey OP, joka puheessaan palasi kasteeseen: “Saarnaaminen syntyy sen profeetallisen tehtävän perustalta, jonka me saamme kastepäivänämme. Me vietämme erilaisia merkkipäiviä, mutta kastepäivämme vaatii meitä olemaan Kristuksen eläviä todistajia. Antakaa minulle dominikaanin kumppaniksi, ja yhdessä voimme todistaa siitä, että Jumala lähetti Kristuksen, ja että hänen kauttaan Jumala elää meissä ja tämän hetken maailmassa.”

Torstai-iltana saimme nauttia myös sateesta, sekä oleskeluauulaan järjestetystä tapahtumasta, jossa eri maista tulleet kongressin osanottajat esittelivät omien maitensa erikoisuuksia. Pöydillä näkyi eri maiden lippuja, kansallispukuja ja kansallisherkkuja. Niistä parhaita olivat irakilaiset hunajaleivonnaiset. Irakista ei kukaan ollut voinut lähteä kokoukseen, vaan maata edusti eräs USA:ssa asuva irakilainen.

Viimeisenä päivänä, perjantaina, vedettiin yhteen kongressin teemoja, jaettiin osanottotodistukset ja monenlaisia lahjoja. Illan messun pääselebranttina oli maallikkodominikaanien uusi yleispromootori, saksalainen fr. David Kammler OP, joka kuuluisaa maanmiestään mukaillen huudahti: “Kaikki maailman maallikkodominikaanit, yhtykää!” Ja sitä hän me olimme tässä toisessa kansainvälisessä kongressissa tehneet, ja mielellämme.

Kaarina Koho OP

Sisar Simplicitas – rakkaudesta Suomeen

Sisar Simplicitas Bulkensin (84) olemus on valpas ja iloinen. Kirkkaat silmät tuikkivat ja nauru on herkässä. 36 Suo-
messa vietettyä vuotta on jättänyt ”Simppiin” pysyvät jäljet. Hän kertoo sen aikaisesta työstään lasten parissa sellaisel-
lä lämmöllä, että kuulijakin vaistoa hänen tehneen työtään kutsumuksesta ja rakkaudesta Jumalaa ja lapsia kohtaan.
Rakkaus on ollut molemminpuolista sillä jotkut lapsista ja heidän lapsistaan pitävät vieläkin yhteyttä sisareen.

Jeesuksen sydämen sisar **Simplicitas Bulkens** tuli Hollannista Suomeen 25-vuotiaana, vuonna 1949. Hän oli rohkea ja välitön, oppi nopeasti suomenkie-
len ja kotiutui hyvin. Ensimmäinen työpaikka oli lastenkoti Turussa. Siellä kuuluivat ensimmäiset 7 vuotta, sitten tuli siirto Hel-
sinkiin. Muistoja on paljon, mutta erityisen paljon Stella Mariksesta, joka silloin si-
jaisi Espoon Westendissä. Siellä sisar ”Simppi” (lasten

antama lempinimi) vietti ra-
kastamiensa lasten kanssa
kaikki kesät.

Sodan jälkeinen Suomi oli hyvin köyhä ja niin olivat sisaretkin. Stella Mariksen jokapäiväinen taloudenhoi-
to ja ison joukon ruokkiminen vaati kekseliäisyyttä. Lapsia oli paikalla yleensä 40-60. Viikonloppuisin tu-
livat lisäksi papit syömään ja saunomaan. Joskus jotkut vanhemmista saattoivat läh-
teä lomanviettoon ulkomail-
le ja jättää surutta lapsensa

RITVA HALME

Nyt sisar asuu kauniis-
sa, kodikkaassa ja hyvin
hoidetussa vanhainkodissa
Etelä-Hollannissa yhdessä
noin 30 muun sisaren kans-
sa. Heidän joukossaan on
muutama muukin Suomes-
sa työskennellyt sisar. Isä
Jan Aarts SCJ tulee sisarten
luokse neljä kertaa viikossa
viettämään messun.

84 vuoden ikä ei näytä
paljon painavan pientä, si-
roa sisarta. Askel on nopea
ja kevyt. Hän hoitaa vuorol-
laan talon puhelinvaihteen
ja vastaanoton ja tekee vii-
kon ruokalistat ilmoitus-
tauluille. Hän hoitaa myös
kopiointityöt ja joskus jopa
huoltaa ja korjaa koneen.
Omassa huoneessaan si-
sarella on tietokone, jonka
käytön hän opetteli yli 80-
vuotiaana.

Ehkäpä siksi että on niin
kauan nukkunut lasten
kanssa, hän sanoo vieläkin
nukkuvansa ”koiranunta”.
Jos joku liikkuu yöllä isos-
sa talossa hän herää heti ja
pinkaisee katsomaan mitä
on tekeillä.

Sydän on vieläkin Suomessa

”Palasin Hollantiin vasten-
tahtoisesti ja olen koko sydä-
mestäni vieläkin Suomessa.
Se on toinen kotimaani. Tu-
lin hyvin toimeen kaikkien
kanssa ja sain auttaa lapsia,
joilla ei ollut vanhempia”
sanoo sisar hieman hai-
keasti hymyillen. ”Suomen
kielikin on edelleen niin lä-
hellä että sotken joskus suo-
men- ja hollanninkieliset
sanat keskenään. Joka kesä
pyrin käymään Suomessa.
Nytkin odotan innolla että
voisin tulla pariaksi viikoksi
hiippakuntajuhlien aikaan.
Saattajakin on jo tiedossa. Se
tarvitaan kun tuo Schiphol-
lin lentokenttä on niin iso
ja monimutkainen. Mutta
lennän ehdottomasti vain
Finnairilla kun heillä on
niin avulias henkilökunta”,
sanoo sisar Simppi topakasti
ja lähettää sylin täydeltä ter-
veisiä Suomeen.

Ritva Halme

Senioripäivä Stella Marisissa 25.8.

Teresa ry lähettää kutsut elokuun toisella vii-
kolla Helsingin molempien seurakuntien senio-
reille. Bussikuljetus järjestetään P. Henrikin ja
P. Marian kirkolta. Messua vietetään Stella Ma-
risissa klo 12.00. Paluumatka alkaa mukavan
päivän ja yhdessäolon jälkeen klo 16.00.

Teresa ry

Birgittalaisoblaattien retretti Turun Birgittalaisluostarissa

5.10. pe klo 18 – 7.10. su klo 14

Retretin aihe:

**Taivasten valtakunta on kuin
peltoon kätkeyty aarre. (Mt.13:44)
Eli kypsän ja rikkaan
hengellisen elämän ominaisuuksia.**

Retretin johtaa isä Frans Voss SCJ. Kaikki ovat tervetul-
leita! Ilmoittautuminen ja tiedustelut birgittalaissisarille,
02-2501910. Email birgitta.turku@kolumbus.fi. Retretin
hintaa 80 €. Retretti alkaa messulla Naantalin luostarikir-
kossa (pe klo 18).

Life in the Spirit Seminar

Week-end meeting in Stella Maris
From Friday 10th August 17h until Sunday 12 August
13h

With Céleste Hendrickx, Fr. Wilfried Brieven and Fr. Jean
Simonart from Belgium. Registration until 30th June.
Costs 95 e (own bedding). Tel. 019-335793, E-mail: stel-
lamaris@elisanet.fi.

sisarten ilmaiseen hoitoon!
Moni lapsi viettikin Stel-
la Mariksessa koko kesän.
Joukossa oli myös hyvin
vaikeista oloista tulleita ja
häiriintyneitä lapsia. Tarvit-
tiin määrättömästi lämpöä
ja ymmärtämystä, rakkaut-
ta ja rukousta, mutta myös
turvallisten rajojen rakenta-
mista. Työtä siis riitti, eikä
vapaapäiviä ollut. Kuuden
vuoden kuluttua sisar Simp-
licitas pääsi ensimmäiselle
lomalleen.

Lasten kanssa eläminen
ei toki ollut pelkkää työtä.
Oli myös paljon iloa ja leik-
kimieltä. Westendissä sisar
kokeili ensi kertaa suksiakin
täydessä mustassa nunnan-
puvussa. Hiihtohousut
eivät tuolloin tulleet kuu-
loonkaan. (Kokeilusta on
kuva äskettäin ilmestynees-
sä Sotalapsi-lehdessä, jossa
Raimo Painio, muistelee
sota-aikaista lapsuuttaan ja
lämmöllä myös sisar Simp-
piä.)

Takaisin Hollantiin

80-luvun puolivälissä las-
tentarhaan tuli muutos.
Hollantilaiset sisaret pala-

sivat takaisin kotimaahansa
ja tilalle tuli ursuliinisisaria
Puolasta. Sisar Simppi olisi
kovin mielellään halunnut
jatkaa työtään ja monet van-
hemmatkin toivoivat hänen
jatkavan. Sisar saikin jäädä
vielä vuodeksi pappilaan.
Tuolloin hän toimi myös
tarhan ja vanhempien väli-
senä ”kulttuurisovittelijana”
kun kommunistisesta järjes-
telmästä tulleet puolalaiset
olivat uudenlaisessa ympä-
ristössä alkuun arkoja ei-
vätkä oikein tienneet voiko
ihmisiin luottaa. Pelkoa oli
puolin ja toisin. Aikanaan
kaikki kuitenkin alkoi sujua
ja vuonna 1986 sisar Simppi
palasi Hollantiin.

Hollantiin palattuaan
hän oli kuusi vuotta työssä
seurakunnassa. Nauraen
hän kertoo ensi töikseen
kirjoittaneensa väitöskirjan!
Oikeasti väitöskirjan oli teh-
nyt isä J. A. Brouwers Vati-
kaanin toisesta konsiilista
mutta käsin ja niin huonolla
käsialalla ettei kukaan muu
saanut siitä selvää. Simppi
selvisi siitäkin ja hänelle
ojennettiin juhlallisesti sen
ensimmäinen painettu kap-
pale.